

JV SENATAS SMERKIA KOMUNISTINE KINIJA

KIEKVIENĄ MĖNESĮ KORĖJON TEKS SIŪSTI PO 15,000 KARIŲ

Vyriausybė turės šaukti daugiau vyrų, jei tarptautinė padėtis dar pablogės

WASHINGTON, D. C., saus. 23 d. — Krašto apsaugos sekretorius George C. Marshall šiandien pareiškė atstovų rūmų karo komitetui, kad kiekvieną mėnesį Korėjon teks siųsti po 15,000 karių. Jis pastebėjo, kad tikrai balandžio mėnesį gen. MacArthur galės papildyti Korėjoje jau esančias divizijas. Sekretorius prašo komiteto narių leisti šaukti karo tarnybon 18 metų amžiaus vyrus. Jis taip pat nori, kad tarnybos laikas būtų pratęstas.

Sekretorius pastebėjo, kad liepos mėnesį karo vadovybė planuoja tarnyboje turėti 3,462,000 vyrų. Bet jei tarptautinė padėtis tuo tarpu pablogės, tai vyriausybė bus priversta šaukti žymiai daugiau vyrų. Sekretoriaus liudijimo metu paaiškėjo, kad komunistų įsiveržimo pradžioje Japonijoje buvo tik 4 Amerikos divizijos, bet ir jos turėjo tikrai pusę reikalingo karių skaičiaus. Gen. MacArthur turėjo įjungti į JAV divizijas 30,000 korėjiečių, kurie buvo beveik visai neapmokyti. Marshall mano, jog tai buvo nepaprastai drąsus gen. Mac. Arthur nutarimas.

VAKAR VIŠINSKIS GAVO BRITŲ, PRANCŪZŲ IR JAV NOTAS

—Didžioji Britanija nepasiruošusi taikyti Kinijai JAV pasiūlymų,—asko Attlee

MASKVA, Rusija, saus. 23 d. — Sovietų užsienio komisaras Andrei Višinskis šiandien priėmė Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir JAV atstovus Maskvoje. Jie iškėlė Sovietų Sąjungai savo vyriausybės notus, liečiančius keturių užsienio ministerių konferenciją.

Notos turinys nepaskelbtas, bet pasakojama, kad kalba eina apie pasaulio taikos reikalus. Sovietų Sąjunga nori kalbėtis tikrai apie Vokietiją, tuo tarpu kitos valstybės nori, kad ministrai tartųsi visais pasaulio taikos reikalais.

Demokratinės valstybės reikalauja, kad pirmą kartą būtų įgaliotini aptarti pagrindinius konferencijos dienotvarkės reikalus.

Vakar susirinko britų parlamentas

LONDONAS. — Antradienį susirinko britų parlamentas, praatostogavęs 38 dienas.

Opozicijos vadas Winston Churchill pareikalavo, kad vyriausybė pasisakytų dėl savo politikos Korėjoje ir komunistinėms Kinijos atžvilgiu. Jam taip pat rūpėjo patirti vyriausybės planas krašto ir Vakarų Europos apsaugos reikalui.

Premjeras Attlee pasakė, kad Didžioji Britanija nepasiruošusi taikyti Kinijai JAV pasiūlymų. Jis sakė, kad šis klausimas dar teks atidžiai studijuoti.

Prancūzai tikisi Maskvos nuolaidų

PARYŽIUS. — Prancūzai pataria neieiti vokiečiams ginkluoti, kol reikalas ne bus galutinai išaiškintas su rusais.

Jiems atrodo, kad nevertėtų ginkluoti vokiečių, jei sovietų Rusijos vadai padarys pakankamas nuolaidas. Tvirtinama, kad tokius patarimus vyriausybė yra davę Prancūzijos ambasadoriai Washingtone, Londone ir Bonnoje.

Pasakojama, kad panašios politikos laikysis ir prancūzų premjeras Rene Pleven, kai tarsis su prezidentu Trumanu Washingtone. Prancūzai mano, kad rusai sutiks daryti nuolaidą, jei Vakarų Vokietija nebus ginkluojama.

Rytoj atvyks būrelis lietuvių

NEW YORK, N. Y. — Sausio 24 d. "General Langfitt" laivu į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

Arštikys, Juozas. Jis apsigyvens — 1525 S. 51st Ave., Cicerio 50, Ill.

Bernotienė, Helena — 731 Congress Ave., Waterbury 44, Conn.

Briedaitis, Vincas, Johann, Antonija — 3347 S. Litanica Ave., Chicago 8, Ill.

Celičius, Petras — 3905 Fir St., East Chicago, Ind.

Gudaitis, Juozas, Monika, Nijolė, Danutė, Birutė — 10737 S. Michigan Ave., Chicago 28, Ill.

Jankauskas, Edmundas—6207 S. Richmond St., Chicago 29, Ill.

Jodka, Nikodemas, Maria, Alma — 4448 S. Hermitage St., Chicago, Ill.

Kavolis, Martin, — RR2, Box 45, La Porte, Ind.

Noreikienė, Marija — 503 Euclid Ave., Brooklyn 8, N. Y.

Petersonas, Gustavas — 7501 Appoline Ave., Dearborn, Mich.

Rizleris, Edvardas, Barbara, Elena, Antanas, Adolfas, Evaldas, Albinas — RR 3, Rhineland, Wisc.

Salnaitis, Agota, Teresė, Sofija, Steponas — 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Skrubutonis, Vytautas, Valė, Vytalija, Virginia — 51 West Warren Ave., Detroit, Mich.

BALF Centras

Rusai mobilizuos rytų vokiečius

BERLYNAS. — Socialdemokratų dienraštis "Telegraf" praneša, kad okupacinės sovietų armijos primesta valdžia Rytų Vokietijoje rengia jaunų vyrų mobilizaciją.

Paruošiamieji šios mobilizacijos darbai jau pradėti prieš keis mėnesius, bet jaunimas bus šaukiamas tikrai balandį. Okupacinė valdžia jau registruoja jaunuolius.

Vakarų Europos žvalgybos pareigūnai tvirtina, kad jie laukė panašaus žingsnio, bet negali patvirtinti dienraštyje paskelbtų visų smulkmenų.

J. T. kariai Korėjoje pradėjo dėvėti baltus drabužius, kad priešas negalėtų jų pastebėti.

Ispanai siūlo Amerikai tungsteną

MADRIDAS, Ispanija. — Diktatoriaus Franko pirkkliai siūlo amerikiečiams pirkti tungsteną, kuris yra reikalingas kietoms plieno rūšims gaminti.

Taikos metais ispanai išskadavo iki 400 metrinių tonų tungsteno rūdos, bet 1943 metais jo gamyba siekė net iki 4,000 tonų. Pasibaigus karui, i metus išskadavo tikrai 288 metrinės tonas šios rūdos.

Praeitais metais pradėjus didėti karo medžiagos gamybai, tungsteno kainos jau pakilo dvigubai. Pirmą už vieną tungsteno rūdos toną mokėdavo po 2,527 dolerius, o dabar ji jau kainuoja 4,400.

Tvirtinama, kad spekuliantai mažais vežimėliais slapta ispanų tungsteną gabena į Portugaliją, o ten jau pardavinėja.

Ambasadorius Bay skuba į Oslo

WASHINGTON, D. C. — JAV ambasadorius Charles U. Bay antradienį išskubėjo į Norvegiją.

Tvirtinama, kad prezidentas Trumanas, patyręs, kad ambasadorius Bay laiką leidžia Floridoje, bet ne tarnybos vietoje, pareikalavo, kad jis tuojau išvažiuotų. Pirmadienį Bay kalbėjosi su prezidentu, o šiandien jis jau kelionėje.

Tvirtinama, kad norvegai nepatenkinti JAV ambasadorium. Jis paskirtas į Oslo prieš 16 mėnesių, bet norvegų sostinėje jis praleido tik 4 mėn. Atskridus gen. Eisenhoweriui, ambasadoriaus nebuvo Norvegijoje.

Pirmadienį Dawson miestyje, kuris yra Jukon srityje, termometras nukrito iki 50°.

Iki sausio 20 d. Korėjoje žuvo 121 britų karys, — parlamentui pareiškė karo ministeris Strachey. — 366 britai sužeisti, o 231 dingę be žinios.

Vakarų Europos žvalgybos pareigūnai tvirtina, kad jie laukė panašaus žingsnio, bet negali patvirtinti dienraštyje paskelbtų visų smulkmenų.

Vėliausios žinios

—Prezidentas Trumanas vakar paskyrė komisiją, vidaus saugumui ir pagrindinėms žmogaus teisėms saugoti. Prezidentas nori, kad būtų sustabdytas kiekvienas JAV priešas, bet jam taip pat rūpi apsaugoti kiekvieno žmogaus pagrindines teises.

—Gen. Douglas MacArthur vakar atsakė kritikams. JAV vadovybė, negalėdama bombarduoti Mandžiūrijos, įsakė kariuomenei trauktis į pietus, kad pailgėtų komunistų susisiekimo linijos. Pačiame Mandžiūrijos pasienyje komunistai galėjo maitinti ir aprūpinti 1,500,000 vyrų. Seoul ir 38-lygiagrečių srityje jie galėjo atvežti maisto ir kitų reikmenų tikrai 600,000 vyrų, o dabar jie pajėgia aprūpinti tikrai tokį karių skaičių, kokį turi ir Jungtinės Valstybės.

—Amerikos lakūnai vakar išviliojo komunistus iš savo aerodromų, o vėliau sunaikino 4, o gal ir 5 priešo sprausminius lėktuvus. Vakar paskelbtas pranešimas sako, kad JAV aviacijos vadovybė pasiuntė dvi lakūnų grupes Mandžiūrijos pasieniu. Vieni skrido lėtai ir žemai, o antrieji padangėse. Praskridus pirmiesiems, pakilo komunistai ir pradėjo vyltis žemai praskridusius amerikiečius, bet tada nėrė stratosferoje buvusieji JAV sprausminiai lėktuvai ir sumušė priešą.

—Visi Amerikos sprausminiai lėktuvai, dalyvavę vakarykščiame mūšyje, grįžo į savo aerodromus be jokio įdrėskimo.

—JAV senatas vakar priėmė dvi rezoliucijas. Viena pataria Jungtinėms Tautoms pasmerkti komunistinę Kiniją už įsiveržimą į Korėją, o antra prašo tarptautinę organizaciją neieiti komunistinės Kinijos atstovų į tarptautinę organizaciją.

—Britų parlamentas, išklausęs premjero Clement Attlee pareiškimo, gana ilgai plojo. Attlee mano, kad Jungtinės Tautos šiandien neturėtų imtis jokio sprendžiamo žingsnio. Jam atrodo, kad reikia ieškoti būdų Korėjos konfliktui spręsti.

—Prancūzų kompartijos centras įsakė demonstruoti prieš gen. Eisenhowerį Paryžiuje. Vyriausybė uždraudė ruošti bet kokią demonstraciją. Ji pakėlė antkojų 64,000 policininkus ir karius tvarkai palaikyti. Policijai įsakta suvaldyti visus tvarkos ardytojus.

—Vakar Yongwol srityje ėjo gana smarkūs susirėmimai, bet priešas nediršo artėti prie Wonju. Amerikiečiai stiprinasi mieste, o žvalgai pasistūmė 5 mylias į šiaurę.

—Gen. Vandenberg pareiškė, kad gen. Emmett O'Donnell nesulė vartoti a t o m o bombos prieš kinas. Jis pats išklausi grįžusį generolą ir patyrė, kad laikraštinkai netiksliai atpa-sakojo jo žodžius.

Iranas suvaržė užsieniečių judėjimą

TEHERANAS, Iranas. — Irano vyriausybė suvaržė užsieniečių judėjimą. Į Bandersahapur uostą atplaukė laivas, kuris atvežė presamas skirtus Amerikos tankus ir kanuoles.

JAV karo attache išvyko į Bandersahapur, bet vyriausybė uždraudė laikraštinkams ten vykti.

Oficialiai patvarkymas liečia visus užsieniečius, bet praktikoje jis taikomas grynai prieš amerikiečius. Atrodo, kad Irano vyriausybė nori pataikauti rusams.

—Čekai pasakoja, kad JAV lakūnai mėto radijo klausytuvus, dalis jų iškritusi Austrijoje, rusų kontroliuojamoj zonoj. Komunistai sako, kad amerikiečiai teikia pagalbą čekų vyriausybės priešams.

—Trečiadienį John Foster Dulles atskris į Tokiją ir pradės ruošti taikos sutartį su Japonija.

—Fred N. Howser buvo patrauktas teisman Drew Pearson už šmeižtą, reikalavo, kad sumokėtų 350,000 dolerių. Teismas išteisino Pearsoną. Teisme paaiškėjo, kad Howser gavęs 1,200 dolerių kyšį.

—Pakistano atstovas Londone mano, kad Peipingo pasiūlymas šaukti 7 valstybių konferenciją yra šokia tokia viltis taikai atstatyti.

—JAV senatas vakar priėmė dvi rezoliucijas. Viena pataria Jungtinėms Tautoms pasmerkti komunistinę Kiniją už įsiveržimą į Korėją, o antra prašo tarptautinę organizaciją neieiti komunistinės Kinijos atstovų į tarptautinę organizaciją.

—Britų parlamentas, išklausęs premjero Clement Attlee pareiškimo, gana ilgai plojo. Attlee mano, kad Jungtinės Tautos šiandien neturėtų imtis jokio sprendžiamo žingsnio. Jam atrodo, kad reikia ieškoti būdų Korėjos konfliktui spręsti.

—Prancūzų kompartijos centras įsakė demonstruoti prieš gen. Eisenhowerį Paryžiuje. Vyriausybė uždraudė ruošti bet kokią demonstraciją. Ji pakėlė antkojų 64,000 policininkus ir karius tvarkai palaikyti. Policijai įsakta suvaldyti visus tvarkos ardytojus.

WARREN AUSTIN REIKALAUJA, KAD REZOLIUCIJA BŪTŲ BALSUOJAMA

Jei užpuolikas nebus pasmerktas, tai Jungtinės Tautos neilgai gyvuos

WASHINGTON, D. C., saus. 23 d. — Šiandien JAV senatas patarė Jungtinėms Tautoms nedelsti, bet tuojau pasmerkti komunistinę Kiniją dėl įsiveržimo į Korėją. Visa eilė abiejų partijų senatorių sakė kalbas ir patarė tarptautinės organizacijos atstovams aiškiai ir griežtai pasmerkti agresorius.

—Jei užpuolikas nebus pasmerktas, tai Jungtinės Tautos neilgai gyvuos, — kartojė senato nariai. Jie lygino dabartinę tarptautinės organizacijos būklę su buvusia Tautų Sąjungos būkle. Tada visas pasaulis aiškiai matė užpuolikus, bet atskaičiavimais, vengė imtis priemonių prieš agresorius.

Manoma, kad senato narių pareikštos nuomonės darys įtakos ir užsienius. Praeitą savaitę panašų žingsnį ėmėsi atstovų rūmai.

Šiandien senatas atliko dar vieną reikšmingą žingsnį. Kaip žinome, republikonas Wherry buvo paruošęs rezoliuciją, kuri draudė prezidentui, negavęs kongreso sutikimo, siųsti karių į užsienius. Šiandien senatas turėjo šį klausimą spręsti, bet jis, trumpai pasvarstęs rezoliuciją, nutarė visą reikalą persiųsti į komitetą.

Sen. Tom Connally tvirtina, jog tai yra pats didžiausias administracijos laimėjimas. Senatoriai žino, kad prezidentas turi teisę siųsti karius į užsienius. Be to, sen. Connally negarantuoja, kad rezoliucija nebus palaidota komitete. Tuo tarpu sen. Wherry mano, kad komitetas rezoliuciją išstudijuos ir pasiūys senatui.

LAKE SUCCESS, N. Y.—Antradienį JAV atstovas Warren Austin pareikalavo, kad Jungtinės Tautos, susipažinusios su jo paruošta rezoliucija, imtųsi konkrečių žingsnių Kinijos komunistams pasmerkti ir balsuotų. Kiekvienos valstybės atstovas jau turėjęs pakankamai laiko gauti atsakymą iš savo vyriausybės.

Pastebėta, kad Didžioji Britanija ir kitos britų bendruomenės valstybės, ypatingai Kanada, visą laiką aktyviai veikė naujienos planams. Jie mano, kad galima ir vėliau pasiūlyti dar vieną paliaubų planą. Britams atrodo, jog vėliau kreipti dėmesį į Peipingo pasiūlytą 7 valstybių konferenciją. Azijos klausimams spręsti. Warren Austin mano, kad paskutinis kinų pasiūlymas yra ne kas kitas, kaip noras pakenkti tarptautinei organizacijai vykdyti savo uždavinius.

KORĖJOJE AMERIKOS LAKŪNAI LAIMĖJO DIDŽIAUSIĄ MŪŠĮ

Numušė 4 Rusijoje gamintus sprausminius lėktuvus, sužalojo kitus keturis

JAV AVIACIJOS ŠTABAS, Korėja, saus. 23 d. — Mandžiūrijos pasienyje Amerikos lakūnai šiandien laimėjo patį didžiausią aviacijos mūšį, sako štabo pranešimas.

Sprausminiai Amerikos lėktuvai susitiko su Rusijoje gamintais komunistų sprausminiais lėktuvais. Amerikiečiams pavyko sunaikinti 4 priešo lėktuvus. Grįžusieji lakūnai mano, kad kiti keturi sprausminiai lėktuvai buvo smarkiai sužaloti.

ŠTABAS STUDIJUOJA FOTOGRAFIJAS

Aviacijos kova vyko Jalu upės pakraščiuose. 25 JAV sprausminiai lėktuvai užklupo 18 Rusijoje gamintų lėktuvų. Priešas buvo pultas organizuotai, jojo lėktuvai pradėjo rūkti ir kristi.

Aviacijos štabas nagrinėja lakūnų parvežtus fotografijos filmus. Tikslūs susirėmimo rezultatai bus žinomi tikrai tada, kai bus įskaitomi filmai ir apklausi-nėti visi lakūnai.

JV LAKŪNAI SKRAIDO ŠIAURĖJE

Amerikos lakūnai vykusiai bombardavo Sinuijų aerodromą, esantį pačiame Mandžiūrijos pasienyje.

Kaip bombanešiai, taip ir naikintuvai laisvai skraidė šiaurės Korėjos padangėse.

L. Joseph Kratt sako, kad jie matė priešo lėktuvus, beky-

lančius iš Antung aerodromo, esančio kitoje Jalu upės pusėje. Jis pasirinkęs vieną priešo lėktuvą, nėręs prie jo, o vėliau palaidęs į jį savo kulkosvaidžius.

NAIKINA APSUPTUS 3,000 KOMUNISTŲ

Tangyang srityje eina kovos tarp komunistų ir 7-tos JAV divizijos karių. Apie 3,000 komunistų yra prisipirti vienoje kalnų vietoje, iš kurios jiems nėra jokio išėjimo.

Amerikos artilerija ir mortarai smarkiai apšaudė priešą. Užmuštų komunistų skaičius siekia 400, bet yra pagrindo manyti, kad žuvo didesnis jų skaičius.

AMERIKIEČIAI STIPRINASI WONJU MIESTE

Amerikos šarvuočiai ir kitų tautų kariai kelis kartus buvo užėmę Wonju, bet turėjo iš šio susisiekimo centro pasitraukti. Pirmadienį gen. Ridgway buvo Wonju aerodrome, bet pirmadienio naktį amerikiečiai jau nebuvo šiame mieste.

Antradienio ryte Jungtinių Tautų karo jėgos vėl užėmė Wonju. Šį kartą jos nesirengia trauktis iš Wonju. Kaip mieste, taip ir apylinkėse kasami apkasai ir sustiprinimai, iš kurių bus pastotas kelias puolantiems komunistams.

—Britai pasiuntė į Hong Kongą 16 sprausminių lėktuvų.

1. Humboldt Parko Klubas

Sausio 17 d. vakare, Humboldt Parko Klubas (lietuvių) turėjo savo metinį susirinkimą. Šis susirinkimas nariams nebuvo gausus, bet gyvai svarstė visokių klausimus.

Šis klubas yra politinis, remia demokratų partiją. Bet ir kitas geras paprotys įsigyvenęs yra klube: tai savo parį atjautimas. Serga klubo nariai yra lankomi ir jiems suteikiama dovana. Mūsų nariai pašarvoti oficialiai aplankomi ir teikiamos gėlės.

Šiame susirinkime klubo nariai pareiškė didelį nepasitenkinimą miesto tvarkomomis susisiekimo priemonėmis, t. y. tramvajais (gatvėkariais), busais ir elevatoriais.

Šis Humboldt Parko Lietuvių Klubas gyvuoja apie puslėto metį. Jį sukūrė vietoj gyvena lietuviai. Dabartinio laiko daug klubiečių yra išsikėlę į kitas apylinkes, tačiau klubo nariai jį pasilikę.

Šio klubo darbuotojai ir palaikytojai, ko ramsčiai yra šie: St. Benekis, kuris valdyboje tebėra nuo pat klubo susikūrimo; Ant. Lungevičius, taipgi nuolatinis valdybos narys; kiti buvę valdyboje ir šiaip stambūs klubo veikėjai: Ant. Valskis, M. Grauskas, C. Kairis, M. Čepulevičius, P. Indrelė, A. Kuprevičius, J. Kriaučiūnas, A. Šimkus, K. Lukas, J. Benekaitis, J. Draugelis, P. Švelnis, M. Matulis ir kiti (kurių pavardžių nežinau ar neatsimenu, tad atsiprašau).

Šis Humboldt Parko Klubas yra lietuviškai patriotiškai nusiteikęs, remia visus žygius Lietuvos vadavimui reikali, prisideda pinigineis aukomis geriams lietuviškiems tikslams. Ir šiame susirinkime paskyrė pinigine auką AL Tarybai Vasario 16 d. praga; kurios minėjimas įvyks vasario 11 d. Ashland Auditorijoje.

Tremtinio teismas

Chicago Lietuvių Rašytojų Klubas kovo 11 d. 2 val. Lietuvių Auditorijoje rengia tremtinio teismą. Tremtinį kaltins ir gins žinomi advokatai tautiniu, kultūriniu, moraliniu, visuomeniniu ir kt. atžvilgiais. Teisme dalyvaus specialūs ekspertai, k. a.: pedagogas, gydytojas. Išgirsime visą eilę tremtinio amerikinių gyvenimą paliudysiančių liudytojų. Teisėjų tarpe matysime:

a. + a.

PETRONELĖ GARADAUSKAS
pagal tėvus Likaitė
Gyv. 3812 W. Monroe St.
Telef. KEDzie 3-3026

Mirė 1951 m. sausio 22 d. 230 val. ryto, sulaukusi 57 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, birų apskr., Vabalninkų parap., Melniūnų kaime.

Amerikoj išgyveno 38 metus. Paliko nuliūdę vyras Juozapas, 2 dukterys: Birutė Budraitis ir žentas Edward. Stella Ferguson ir žentas Edward; 2 anūčiai: Edward, U.S. Navy ir Robert; brolis Jonas Likus ir žmona Vincėnta ir jų šeima; svogeris Leonas Aleksejus ir jo šeima; 4 pusbroliai: Jonas Paulukas ir jo žmona Magdalena ir jų šeima, Antanas, Augustas, ir Stanislovas Baranai ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje paliko 2 brolius: Juozapą ir Domininką ir jų šeimas ir 2 seseris: Amelia Likus ir Salomija Petkunas ir jos vyras Alfonsas ir jų šeima ir kiti giminės. Priklausė prie Garfield Parko Pašalpos Kl.; SLA 134 kp. ir Joniškiečių Klubo.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus kopl., 1410 S. 50th Ave., Cicero. Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, sausio 25 d., 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Petronelės Garadauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, dukterys, žentas, anūčiai, brolis, broliuė, svogeris, pusbroliai ir giminės.
Laid. Direkt. A. Petkus, tel. Townhall 3-2109.

me teisininkų, rašytojų, visuomenininkų. Ir seni, ir nauji ateiviai susidomėję laukia, kuo ir kaip tremtinis bus pakaltintas, apgintas ar pasmerktas. —B. V.

Lietuvių - estų koncerto belaukiant

Sausio mėn. 27 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., rengiamas lietuvių-estų susiartinimo vakaras—koncertas. Programoje dalyvauja geriausios lietuvių ir estų vokalinės pajėgos: operos solistė Antanina Dambrauskaitė, iš estų puosės žymūs jų operos banitonas Andre Christiansen.

Apie Ant. Dambrauskaitę kalbėti plačiau netenka, nes lietuvių visuomenei gerai žinoma iš daugelio pasirodymų. Andre Christiansen daugumai tremtinių taip pat yra žinomas iš duotų koncertų Vokietijoje. Būdamas tremtyje, dalyvavo vokiečių operose Wiesbadene ir Muenchene. Be to, yra koncertavęs Vienoje, Salzburge, Berlyne, Hamburge ir kt. Vokiečių meno kritikų buvo labai gerai vertinamas ir visur turėjo didelį pasisekimą.

Solistams akompanuos: iš lietuvių pusės muzikas Aleksandras Kučiūnas, iš estų — muzikė Asta Riivald.

Po programos šokiai. Šokių gros naujai sudaryta Jurgio Akeio kapela. Programos pradžią punktualiai 8 val. vakaro.

Salė bus atidara nuo 6 val. vak. Biletai iš anksto gaunami Ad. Vilainio knygyne, 3143 So. Halsted St., ir Šinkūno "Westwood Liquors", 2441 W. 69 St. Biletų kaina su taksais parteris — \$1.50 ir balkonai — \$1.25.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti. Rengėjai

Aleksioną rinksim į direkciją

Sausio 28 d., sekmadienį, 1 valandą po pietų Lietuvių Auditorijoje įvyks metinis Lietuvių Tautinių Kapinių lotų savininkų susirinkimas. Tad visų lotų savininkų pareiga atsilankyti į susirinkimą, nes, be valdybos raportų, reikės išrinkti naują trustų vieton mirusio K. Stuparo. Turi būti išrinktas doras ir sumanus asmuo, nepasidėjęs jokiais skandalais ir šios šalies lojalus pilietis. Kadangi nevisiems lotų savininkams yra žinomi tinkami asmenys, tai arčiau stovinčių prie valdybos ir rekomenduojama balsuoti už Karolį Aleksioną.

Ateidami į susirinkimą, būtinai atsineškite ir savo atviruką. Tik vienas nuo lotų galės balsuoti, o pašaliniai nebus įleidžiami. X. Šaukus

WALTER YODEIKA
Gyveno 3741 S. Emerald Ave.
Telefonas YARDS 7-6258.

Mirė 1951 m. sausio 23 d., sulaukęs 59 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Pandelio par., Savariškių vienkiemy.

Vėlonis buvo mylimas dėdė sunėjų Peter, Estelle Allen, Walter ir Joanne.

Kūnas pašarvotas McKeon koplyčioje, 634 W. 37th St.

Laidotuvis įvyks penktadienį, sausio 26 d., 9:00 val. ryte iš koplyčios į Nativity of Our Lord parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Walter Yodeika giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:
GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. McKeon Funeral Home. YARDS 7-0925.

Lietuvio kandidatas į miesto tarybą

STEPHEN J. KANE

Lietuvio Stephen J. Kane 12 apygardoje (ward) iš demokratų gipės stato savo kandidatūrą į miesto tarybos narius (aldermanus). Rinkimai bus vasario 27 d.

Kane yra Chicago Television Sales Corp., 3562 S. Archer, pirmininkas ir šioje 12 apylinkėje, 2707 W. 47th St., gyvena 23 metai. Jis, be kitų organizacijų, priklauso 12 apylinkės lietuvių demokratų klubui, Cook aps. liet. demokratų lygai, Kestučio Klubui ir kitoms Brighton ir McKinley parkų organizacijoms.

19 apylinkių (precintų) kapitonių gyventojų susirinkimuose pripažino, kad Kane tinka šiai vietai. Jį remti pažadėjo ir demokratų partija.

"Naujienų" rėmėjai

J. Karčiauskienė

"Naujienų" reikalu turėjau progos atsilankyti pas ponį Juzę Karčiauskienę. Ji mano ilgų metų pažįstama net iš Lietuvos, gyvena nuosavame name 5749 Whipple St. Išaukšėjo sūnų ir dukrelę lietuviškos dvasios; abu du vedę. Dukrelė Florence, jos vyras Henry Ahndt ir jų dukrelė Louise Ahndt gyvena kartu. Florence maloni ir mandagi, gražiai kalba lietuviškai. Pasisvečiavus, pasivažiavus p. Karčiauskienė sako: "Mėgiamiasias namuose mano svečias yra "Naujienos". Dabar tegul jos mane lanko kas dieną per istisus metus".

Juozas ir Antanina Stanevičiai Stanevičiai yra žymūs visuomenininkai, judrus ir sąmoningi tautiečiai. Jie priklauso įvairioms draugijoms. Užsirašę meilams "Naujienas" ir sakosi be "Naujienų" negali būti. Gražu, jei taip visi lietuviai būtų sąmoningi. Ponai Stanevičiai gyvena 4444 So. Talman.

William ir Zuzana Putriai

P. Putriai šia proga atsinaujinai "Naujienas". Jie geri tautiečiai ir pastovūs "Naujienų" skaitytojai. Priklauso kelioms organizacijoms ir jose veikia. Yra draugiški žmonės, turi daug draugų. Gyvena 4730 S. Springfield Ave. M. Miravič

Serga J. Jokantas

Brighton Parkas. —Serga Jonas Jokantas, 4138 Archer Av. Ligonis yra brolis Juozapo Jokanto, namų statybos kontraktoriaus, kurie nuosavame name aukščiau minėtu adresu laiko taverą, kur visados yra didelis pasirinkimas geros rūšies gėrimų, degtinės, vyno, alaus ir visiems malonus patarnavimas.

Ponai Jokantai turi didelius gražius vasarnamus Beverly Shores, Indianos valstybėje. Juos prižiūrejo brolis ligonis Jonas. Senas Petras

"NAUJENAS" skaito visu srovū žmonės: darbininkai, biznierių profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

SPORTAS

"Tauras" nugalėtas

Sausio mėn. 19 d. tauriečiai žaidė tolimesnės pirmenybių rungtynes Clyde parko National lygoje, susitikdami su Mudhens penketuku, kuriam po kietos kovos turėjo nusileisti 41:47. Pirmąjį ketvirtį "Tauras" baigė 16:12 savo naudai, o taip pat ir antrame mūšiškiu vyravo, kėlinį baigdamas 27:24. Tačiau tolimesnės žaidimas sužlugdė lietuvių viltis į pergale, nes priešininkai buvo gana gerai susižaidę bei vikrūs ir visada išnaudavo mūšiškių dengimo klaidas, pasiekdami visai lengvų taškų. Tuo tarpu tauriečiams labai nesiklajavo (stoka treniruotė!), ir jie turėjo sutikti su šiuo neauktu pralaimėjimu.

"Taurui" taškus pasiekė: Raudys 12, Dirvianskis 12, Grinius 7, Raudys 3, Vareika 3, Adamkavičius 2 ir Vaičius 2.

LSK "Tauro" susirinkimas

Sausio mėn. 26 d., penktadienį, 7:30 val. vak. šv. Antano parapijos mokyklos kampiniam kambaryje, 1500 So. 49 Ct., įvyks LSK "Tauro" visuotinis narių susirinkimas. Jame be visos eilės kitų svarbių klausimų aptarimo, bus išrinkta nauja klubo valdyba bei revizijos komisija pirmam šių metų pusmečiui.

Visi klubo nariai privalo šią dieną dalyvauti. Taip pat kviečiame atsilankyti ir ne narius, sportininkus-es, norinčius įsijungti į klubo narių eiles. LSK "Tauro" valdyba

Montvidas išskrido į Japoniją

Plačiai žinomo gydytojo A. Montvido sūnus Arturas išskrido į Japoniją.

Arturas jau yra apsipažinęs su Azija, nes praeitame kare jam teko kautis su japonais Burmoje, Indijoje ir Kinijoje. Karui pasibaigus, jis grįžo sveikas ir tvirtas ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai.

Grįžęs iš karo lauko į savo tėvynę Jungtines Valstybes, Arturas nepasitraukė iš karo prievolių: jis savanoriu pasiliko atsargoje (rezerve).

Praeitų metų pabaigoj Arturas buvo pašauktas atgal į karo tarnybą (kaip first class sergeant). Pirmiausia jis išvyko į Maryland valstybę, iš ten į Seattle, Washingtono valstybę, toliau į Kansas, Wisconsin ir Californijos valstybes. Pagaliau, kaip minėta, sausio 16 d. orlaivis išnešė jį į Japoniją.

Arturas yra tvirtas, stambių raumenų vyras. Po praėjo karo sugrįžęs į Chicago, gavo tarnybą Chicago priemiestyje Morton - Grove. Ten netoliese įsikūrė savo gyvenimui namuką, susitvarkė. Jis ir jo žmona slaugė dirbo ir džiaugėsi ramiu gyvenimu, atokiai nuo didmiesčio.

Be Arturo pasiaukojimas savo tėvynei šiai Dėdės Samo šaliai yra didesnis, negu ramiam jo gyvenimui. Arturas išskrido ten, iš kur priešas grasina jo tėvynei.

Linkime Arturui geriausio pasisekimo. K. ir A. Čepukai

KAINOS NEBŪSIANČIOS KELIAMOS

Chicagoje vykstančiame krašto namų statybos sąjungos sušaužiamame paaiškėjo, jog valdžia, greičiausia, uždrausianti kelti kainas naujiems namams.

Respublikonų senatorius Dirksen (iš Ill.) suvažiavime pareiškė, jog jis balsuos prieš namų statybos įstatymą, dabar esantį komitete. Dirksen pasakė esąs priešingas tam, kad būtų statomi namai mažų pajamų žmonėms; tokia statyba būtų "socializmo tikslas".

Liet. Socialdemokratų Sąjungos 4 kp. vakarienė

Bridgeportas. — Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 4. kuopos vakarienė (banketas) įvyks kovo 17 dieną Lietuvių Auditorijoje 3133 So. Halsted St. Tai bus šeštadienio vakaras, prieš Verų sekmadienį. Kaip kas metai, taip ir šįmet bus tų pačių gerai patyrusių šeimininkių pagaminta skani vakarienė iš kelių rūšių maisto reikmenų už prieinamą \$2.50 kainą.

Vakarienes biletai jau parduodami. Būtų gerai, kad vakarienes dalyviai biletus pirktų anksčiau, kad šeimininkėms būtų galima geriau žinoti, kiek maisto reikmenų reikia supirkti. Vakarienes biletus galima gauti pas 4. kuopos narius J. Kundrošką, Oną Dovgin, P. Martinkaitį, Seną Petrą ir daugelį kitų. Vakarienes programa bus pranešta vėliau. Senas Petras

PABRANGO AERODROMO AIKSTĖ

Chicago miesto taryba nutarė pakelti nuomą už Midway Airport aikštę. 1951 metais už ją reikės mokėti oro linijoms \$26.000 daugiau. Nuoma pakelta \$2 - 20 už ketvirtainę pėdą žemės.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

FILATELISTŲ SUSIRINKIMAS Trečiadienį, sausio 24 d., 8 val. vakare, Dariaus-Girėno svetainėje įvyks smagus Filatelistų Draugijos "Lietuva" susirinkimas. Kadangi šiais metais draugija minės savo 5 metų veiklą ir rengiasi prie sukaustuvių pastę ženklo perodas, kuri įvyks balandžio 7 ir 8 d. Gage Park svetainėje, tai visi filatelistai maloniai kviečiami dalyvauti susirinkime, nes bus svarbių pranešimų. —W. Rozmin, sek.

DAINAVOS ANSAMBLIO KONCERTAS

I Dainavos ansamblio pirmąjį koncertą Chicagoje, kuris įvyks š. m. sausio mėn. 27 d. (sekmadienį) gražioje Lindbloom auditorijoje (Tech. High School), 6130 S. Wolcott St., biletai gaunami: 1) "Draugo" raštinėje, 2334 S. Oakley Ave.; 2) "Naujienų" redakcijoje, 1739 S. Halsted St.; 3) "Sanderos" redakcijoje, 840 W. 33rd St.; 4) "Margucio" raštinėje, 6755 S. Western Ave.; 5) Pauskas, "Monarch Liquors" Store; 6) Šinkūnas, "Westwood Liquors", 2441 W. 69th St.; 7) Rudauskas, "Hollywood Inn", 2419 W. 43rd St.; 8) Tremtinių Namuose, 2244 West 23rd Place; 9) Dambrausko maisto produktų parduotuvėje, 4501 South Talman Ave.

Koncertu susidomėjimas yra didelis, todėl patartina biletus įsigyti iš anksto. —D.

URBA

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Viskas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visų papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vatriniu paveikslais išsirinkti.
ROY E. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

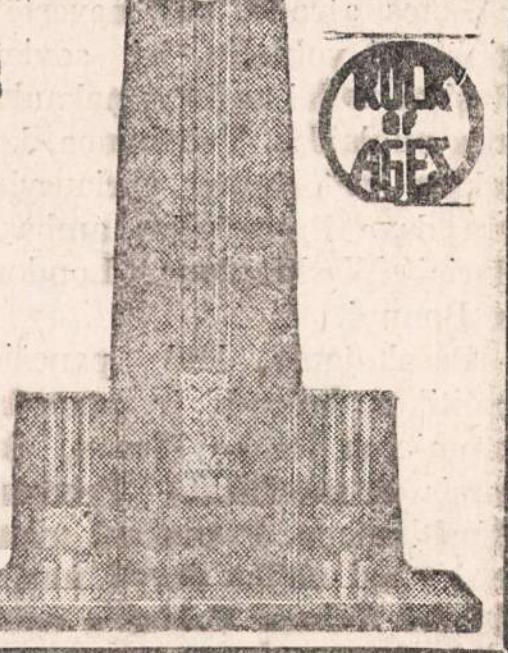
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bitfin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-6142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Sanktė
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
PROspect 6-0099
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse randaime koplyčias artian jūsu namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YARDS 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0727
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone FULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4966

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE. CICCERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4345 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Rašo JONAS JANULAITIS

Svečiuose pas Manchesterio lietuvius

Atsibosta tas nuolatinis kelias ir tie busai, kuriais kasdien važiuoji į darbą ar grįžti iš jo. Savaitgalio sulaukus panorsta nuvažiuoti toliau, kur nors už "parapijinių" ribų. Švenčių laikui nusprendžiau per Halifaxą, Rochdale nuširti į Manchesterį. Kelionė sėkmingai pavyko.

Nuvažiavus kur eisi neisi, bet į 121 Middleton Road visuomet užėsi. Tai lietuvių socialinis klubas, kuriame ne tik vietos, bet ir iš tolimesnių apylinkių tautiečiai suvažiuoja išgerti alučio, pasilinksinti ir laiką praleisti lietuviškoje nuotaikoje. Sutiktas busų stotyje tautietis Aleksas Zygas su būreliu tautiečių ir "Naujienu" bendradarbiu ten nusivėžė ir supažindino su klubo pirmininku p. Jonu Muraška. Pastarasis senas lietuvis ateivis ir per 40 metų gyvena šioje salos žemėlėje. Pasikvietęs maloniai supažindino su klubo patalpomis. Užsuku į vieną kambarį. Akysna krenta puiki dekoracija su užrašu: "Freedom for the Lithuanians" — Laisvė Lietuvai. Joje meniškai sutalpinti Vilniaus, Klaipėdos, Kauno herbai. Vytis viešpatuoja Lietuvos teritorijoje, tačiau šiuo laiku jį negailastingai čia raudonas voras. Šalia šio vaizdo stovi Vilniaus Trijų Kryžių kalnas ir Laisvės statula, buvusį Kaune Karo Muziejus sodelyje. Greitai vaizdai, tai Zalgirio kautynės ir mūsų transatlantiniai lakūnai — Darius ir Girėnas. Svečių malonumui klubas pirmame aukšte turi 3 kambarius, juos puošia Vytis, Birutė ir Vytauto paveikslai. Antrame aukšte yra gerai įrengtas biliardo kambarys, skaitykla-biblioteka su Amerikos lietuvių spauda, taipgi yra ir lietuvių vaikų šeštadienio mokykla.

Trečiame aukšte patalpinta klubo virtuvė ir administracijos kambariai. Prie klubo yra apie 1 margas apimties sodelis. Aplinka labai graži ir jauki, tereikia tik kruopščių lietuviško darbo rankų ir čia atsistos puikus lietuviškas kampelis. Klubas samdytis darbo jėgą neturi išteklių, tačiau reikia tikėti, kad manchesteriečiai pavasariui išaušus savanoriškai paaukos vieno antro šeštadienio kelias valandas ir prie klubo esantis sodelis pasidarys patiens pasigėrėtinu ir kitiems parodytinu, nors jau ir dabar prie klubo patalpų yra gražiai išdėliota iš akmenėlių Vytis, Gedimino Stulpas, Vyties Kryžius ir kt. Be to, prie klubo yra auto garažas ir kt. reikalingos klubo reikalams patalpos.

Manchesterio lietuviai turėjo klubą jau prieš 20 metų, tačiau šis naujasis įsigytas tik prieš 2 metus. Skolos jau išmokėtos, baldai įsigyti nuosavi ir tai viskas atstojė tik p. J. Muraškos pinigais ir iniciatyva. Šis mielas tautietis turi 3 rūbų krautuvis Manchesteryje. Sumanios rankos vadovaujamos, jos turi gerą klijentūrą. Šiuo laiku jis administruoja jau sūnus... O pats "senukas" J. Muraška, kaip tas ažuolas drūts prie Nemunės nieko neatboja, visur už lietuvių ir Lietuvos reikalus energingai kovoja. Tai ne panegirika, bet patys darbai gali dar daugiau pasakyti.

Toliau p. J. Muraška konstatavo liūdną faktą, kad iš anksčiau atvykusių 700 lietuvių šeimų, šiandien jų gal išlikti lietuviškomis tik apie 70. Jo žmonelė, nors 6 mėnesių mergaitė atvyko iš Lietuvos, tačiau puikiai kalba ir rašo lietuviškai. Jų sūnus irgi lietuvių kalboje nesukertamas. Lietuvos nepriklausomybės laikais kiekvienais metais važiuodavo į Lietuvą savo gimtinės aplankyti. Brangiąjam mūsų senosios

kartos veikėjui p. J. Muraškai linkėtina geriausias sėkmės ir sveikam sulaukti tų dienų, kuomet grįšime dar Tėvynės kartą, ten prie Nemuno, Dauguvos ir prie šėsupėlės mylimos. Nors jau nerasime tenai savų, bet visvien mūsų širdys atsigaus ten prie laisvų Nemuno krantų.

Mūsų tautiniai šokiai sujudino anglus

Kartkartėmis jau mes patys savo tautinius šokius, kaip "atgyvenusius" savo laikus, pradėdame nevertinti. Tačiau jais pradeda domėtis ir įvertinti kitataučiai. Anglai tevertina viską, kas tik yra angliška, o kas svetima — neįdomu. Bet vis dėlto, nors vieną kartą matė lietuvių tautinius šokius, jais susidomėjo. Pastaruoju laiku net dvi didelės anglų firmos, rengdamos savo metinius subuivimus Bradforde, kreipėsi prašydamos jų programose dalyvauti mūsų tautinių šokių grupę. Liet. S-gos Bradfordo skyrius pažadėjo su savo žinioje esančia tautinių šokių grupe dalyvauti. Tačiau savo pažadą įvykdyti nepajėgė, nors tai būtų buvęs labai gražus kultūrinis pasirodymas anglų visuomenei.

Tikrai yra skaudu ir liūdna, kai asmeniniai kaprizėliai planuoja aukščiau bendrųjų lietuviškų reikalų.

Metraštis LITERATŪRA gaunamas Anglijoje

Chicago lietuvių literatūros D-jos išleistas metraštis — Literatūra jau yra pasiekęs Angliją ir parduvinėjamas papiginta kaina, po 12 šilingų ir 6 penus egzempliorius. Rekomenduojama visiems D. Britanijos "Naujienu" skaitytojams, jis įsigyti ir tuo pačiu šiuo vertingum literatūrinio leidinio praturtinti savo turimas bibliotekėles. Šiuo reikalu kreipėsi: Jonas Janulaitis, 21, Ann Place, Little Horton, Bradford, Yorks.

Organizuojama šachmatininkų sekcija

Šiais metais mūsų Sporto Sąjau organizuoja D. Britanijos lietuvių šachmatų pirmenybes. Atskirose lietuvių kolonijose mūsų šachmatininkai treniruojasi ir gyvai ruošiasi pirmenybėms. Bradforde yra nemaža stiprių šachmatininkų, kurie šiuo laiku prie Liet. S-gos Bradfordo skyriaus organizuoja savo sekciją. Skyriaus valdyba jiems suteikia nemokamai naudotis savo dispozicijoje turima sale. Tikimasi, kad Bradfordas šiemet bus tų pirmenybių laimėtoju.

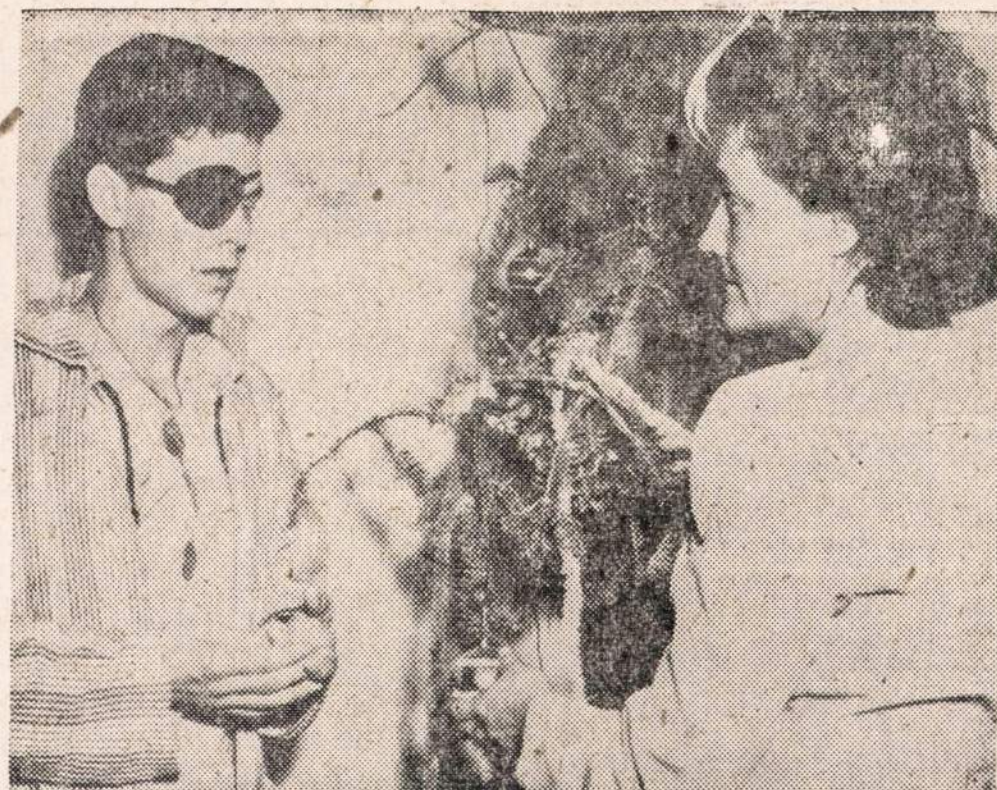
Dr. Vincas Kudirka Nottinghamame

Nottinghame lietuvių seenos mėgėjų grupė š. m. sausio 20 d. vaidino keturių veiksmų dramą: "Dr. V. Kudirka". Manoma, kad šio tauraus tautos žadintojo gyvenimo susirinkęs pasiūlyti ne tik vietas, bet ir iš tolimesnių apylinkių tautiečiai. Linkėtina Nottinghamo seenos mėgėjų grupei ir ateityje su nenuilstama energija darbuotis, patiekiant mūsų visuomenei panašių kultūrinių seenos pastatymų.

Sumažinta mėsos norma

Turimos D. Britanijos mėsos atsargos ir jos importas dar dartinio laiku yra sumažėję, tad ir racionuojamos mėsos normos sumažintos bemaž iki pusės anksčiau buvusios. Tačiau konservuota mėsa, dešros, paukštiena ir kralikų mėsa tebėra nenormuojama, bet kainos aukštesnės. Atrodo, kad susidurimas tarptautinei padėčiai, maistinio padėties Anglijoje nepagerės ir maisto racionavimas nenumatomas panaikinti.

(Bus daugiau)

Charles Monroe, kuris Korėjos kare neteko vienos akies, Washingtono ligoninėje. Motina prisuntė jam Kalėdų eglutę. Gal tai paskutinė eglutė, kurią jis mato, nes daktarai mano, jog jis netrukus gali visiškai apakti, atseit, netekti ir kitos akies.

Skaitytojų Balsai

VIS NETAIP, KAIP REIKĖTŲ

Pasirodo Chicago rašytojų klubo pirmininko Ben Babrausko ekstravagantiškas šūkis: Doleris ar mirtis, paveikė ne tik čekigiečius, bet pasklido ir toliau. Štai Brooklyn "Vienybė" rašo, kad žinomoji literatūros mėcenatė Pr. Lapienė, pagarsėjusi savo "poetų rezervatu", pasakiusi, esą, kažin ar kas beaupos "literatūros fondui" po Ben Babrausko netaktiško aukotojų atžvilgiu pareiškimo. Mat Ben Babrauskas, pareiškimo įvadė išvadęs literatūra nesisielojantį lietuvių, "kacapiškių graborių talkininkais", vis dėlto pareiškimo pabaigoje tiesia tiems talkininkams ranką, ubagaudamas aukų, dar niekur formaliai nedecklaruotam "literatūros fondui".

Tuo reikalu man teko tarti savo nuomonę tik dėl čekigiečių reagavimo į tą pareiškimą, o pasirodo, kad reikalas didesnis. Ir štai pasitvirtina posakis, kad smalos šaukštas statinė medaus teršia.

Tikra bėda su ekscentriškais smalaviriais...

Be to negana. Štai ir vėl naujas blynas. Tas pats Ben Babrauskas iškilmingai praneša visuomenei, kad vertingiausioji dovana jau gauta (mat dabar jau seks nevertingos dovanos...). Toji vertingiausioji dovana esanti vieno dolerio dovana, gauta iš garbingo mūsų kultūrininko veterano, kuris pats dabar nieko neuždirbamas, aukoja tiek, kiek turis.

Savaime aišku, kad kiekvienas turi tokią garbingą ir nuostabią aukotojų nusilenkti ir jo elgesį laikyti sau pavyzdžiu. Ir Kristus, rodydamas našlę, aukojusią skatiką, pažymėjo, kad jos dovana yra pati vertingiausia, nes duodama ne iš prabangos liekanų, bet iš didelio neturto.

Be Ben Babrauskas ne Kristus, ir plagijuoti tą Evangelijos pavyzdį čia netinka toje formoje, kurioje jis nuplagijuotas.

Žiūrint į dėstomą klausimą utilitarine prasme, norint pasiekti rezultatų — garbingo mūsų kultūros veterano auka yra mums sektingas pavyzdys, bet tai nėra vertingiausioji auka materialine prasme, o Ben Babrauskas, apsiėmęs vesti Literatūros Fondo vaju, visų pirma turi stengtis to momento neišleisti iš akių. Po vertingiausios aukos, kitos aukos jau turi būti mažiau vertingos? O jeigu rasis mėcenatas, kuris

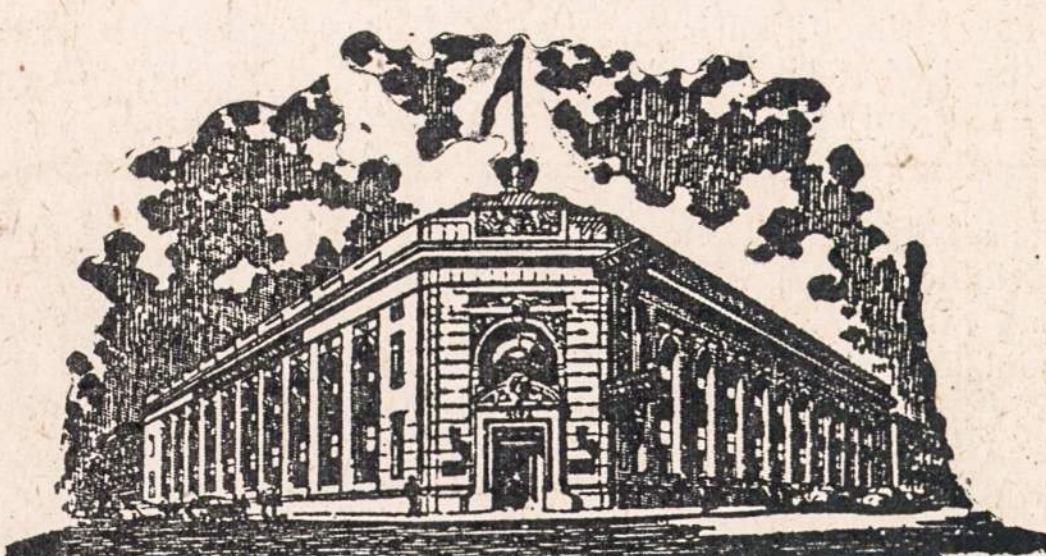
Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarko, nuodinga medžiaga lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktį dažnai turite keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakai patinę, vartokite ZOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101. Kaina \$1.10 su prisitutu. Mūsų žolių arbatą yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip: SANITAS HERBS, DEPT. N 1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$28,000,000. Atsargos fondas \$2,600,000. Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 22, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR. TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

STRĖLĖ DANGUJE

Henriko Radausko eilėraščių rinkinys, tik ką išleistas Chicagoje, 112 psl., V. Kasiulio iliustracijos, yra sukrautas TREMTINIŲ NAMUOSE, 2244 W. 23rd Place, Chicago 8, Ill. Užsakyti galima: čekigiečiams — asmeniškai arba telefonu Virginia 7-8711; kitur gyvenantiems — laišku, prisuntus du dolerius grynais arba čekiu. Knyga bus tuojau išsiųsta paštu. Kanadoje gyvenantiems 10% brangiau; Australijoje — vienas svaras penki šilingai. Į kitus kraštus siunčiama tik tuo atveju, jei užsako knyga ir apmoka gyvenantis Amerikoje, Kanadoje ar Australijoje. Jei iš Kanados bei Australijos siunčiama ne grynais pinigais, bet čekis arba pašto perlaida, tai tas turi būti adresuota sekančiai: A. KAIRYS, 2244 W. 23rd Pl., Chicago 8, Ill. Knyga skolon nesiunčiama. Knygos/kaina \$2.00.

PASTABA: Kadangi tiražas yra nedidelis, tai platintojams knyga nebus siunčiama. Visi maloniai prašomi šį luksus išleista rinkinį užsakyti tik iš čia.

KAI NEGALI MIEGOTI ir JAUTI SLEGIMĄ

Vartok Škanų Chewing-Gum Liuosutoją PASALINĄ ATMATAS NE GERA MAISTA. Kai negali miegoti — jauties tiesiog baltą, nes reikia vidurių liuosutojo — daryk škan milijoną darų — kranti FEEN-A-MINT. Daktarai sako, daug kitų liuosutojų, patimų didelėmis dozėmis, praleidžia "plovimo" veiksmą per greitai... tiesiai pilve, kur jie dažnai būna sėdint, maisto, reikalingo jūsų smarkumui ir energijai! Jūs jaučiatės silpnas ir suvaręs. Bet kvepus FEEN-A-MINT yra kitoks! Imamas pagal patarimą, jis veikia svarišiai žemesnėje žarnoje — pašalina tik atmatas, o ne gerą maistą! Jūs išvengiat to silpnumo jausmo — jaučiatės gerai, pilnas ryšies! Gaukit FEEN-A-MINT, 25c, 50c, ar tik 10c.

FEEN-A-MINT FAMOUS CHEWING-GUM LAXATIVE

DR. A. A. RUDOKAS OPTOMETRISTAS 4701 So. Damen Ave. CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 9 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saukite: YArds 7-7381.

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS. PECIALI, SAIDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI. Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS. Lengviausi Išmokėjimai. Baldai Padaromi Pagal Užsakymą.

PROGRESS FURNITURE CO. 3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226. 4183 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJIENAS"

SUTAUPYKITE PUSĘ

Ant kiekvieno gabalo COSTUME JEWELRY

BUDRIKO

SAUSIO MĖNESIO

Už Pusę Kainos IŠPARDAVIMAS

Šimtai Branzolietų, Necklaces, Chokers auksiniai ir sidabriniai, spindi kaip Rhinestones, prasmatiniai padaryti perlai! Dabar yra laikas pirkti, kai galite sutaupyti pusę!

PLUNKSNOS IR PAISELIO SETAI

Paausuoti Vertės \$9.00 už \$3.75. Naujos EVERSHPAR \$2.99. Plunksnos. Vert. \$8.75 už \$2.75. Parker's Plunksnos \$2.75. Pigiai kaip už SIENINIAI LAIKRODŽIAI. Bulova Vertės \$20.00 už \$9.95. GRAND FATHER CLOCK (Laikrodžiai) Vertės \$16.00 \$8.25. BUDELNINKAS \$1.95. Vertės \$3.75 už \$2.25. 10K auksiniai STONE RINGS (Žiedai) Vertės \$7.25 \$2.25. DAIMONTINIAI SET ŽIEDAI Vertės \$30.00 \$14.95. 17 Jewel RIESINIAI LAIKRODŽIAI.

Vertės \$34.50 \$16.75.

ELGIN IR BULOVA RIESINIAI LAIKRODŽIAI

Kaina \$19.95.

10 Tūkstančių REKORDŲ po 15c.

Daugybė prekių atvežtų iš Vokietijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Italijos ir Olandijos. Paroduoma wholesale.

Pianai, Akordionai, Briljantai ir Laikrodžiai.

Jeigu jūs norite padovanoti savo artimiesiems ar prieteliams gimtadieniui ar vardadieniui, tai atleikite ir rasite didelį pasirinkimą sekančių prekių: briljantinių žiedų, laikrodžių, auksinių kryžiučių, akordionų ir kitų gražių dalykų, nes visus suminėti čia sunku. Geros mokesimo sąlygos. Prašau įsitikinti. Adresas sekančias:

JOS. F. BUDRIK, Inc. 3241 So. Halsted Street Tel. Calumet 5-7237 Tel. CALUMET 5-4591 CHICAGO 8, ILL.

Krautuvė atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 val. vakare ir nedėliomis-sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

BUDRIKO žymi Radio Programa su geriausiais lietuviškais talentais iš WCFL 1,000 kil. Radio Stoties 5:30 nedėlios vakarais iki 6:00 P. M. Budriko anglų kalba radio programa iš WAAF 950 kil. 8:15 kožną rytą, išskyrus sekmadienius.

3-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—TREČIADIEN, SAUSIO 24, 1951

J. P. VARKALA INCOME TAKSUS PILDO

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIS

2401 West 63rd Street Phone WALBROOK 5-7711

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydymo nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežintių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkti vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiskaitę money orderį: LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvais Išimokėjimais JOHN A. KASS 4102 ARCHER AVENUE (prie Mozart Street) Tel. Lafayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

ŽALIOJI MĖTA

Žalioji Mėta (Viliametė) yra ir buvo vartojama per šimtmečius kaip paminėnė gyduolė. Žalioji Mėta yra gera nuo šlapimo susilakymo ir nuo karščiavimo šlapimo kanale. Gerai Žaliąją Mėtą gerti nuo nereikalingų vėmimų. Yra taipgi sakoma, kad ji gera nuo akmeninės ir vandeninės ligų, nuo vidurių išputimo ir nuo kenksmingų gazų viduriuose, nuo traukimų, sukimų ir visokių nesmagumų viduriuose. Pasidaryk apbatos iš Žalios Mėtos ir gerk kiek tik nori. Svaras šitos Mėtos kainuoja \$2.00, o pusė svaro — \$1.00. Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA

IS STOTIES W. G. E. S. 5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare

Lietuviškos Vakaruškos

Tel. HEemoek 4-2413 7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$9.00
Metams..... 4.50
Pusei metų..... 2.25
Trims mėnesiams..... .90
Vienam mėnesiui..... .30
Chicagoje per išsiuntimo:
Viena kopija..... 4c.
Savaitė..... .25
Mėnesiui..... .90

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:
Metams..... \$7.00
Pusei metų..... 3.50
Trims mėnesiams..... 2.00

Užsienio:
Metams..... \$10.00
Pusei metų..... 5.00
Trims mėnesiams..... 3.50
Naujienos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Lazda Ratuose

Indijos delegatas Jungtinėse Tautose Sir Benegal Rau pateikė dar vieną Kinijos komunistų "taikos pasiūlymą" ir tuo būdu sutrukdė JT politinio komiteto pasakymą apie Amerikos reikalavimą, kad Peipingo režimas būtų paskelbtas karo agresorium. Indijos delegatas perskaitė jo valdžiai adresuotą Kinijos komunistų laišką, kuriame aiškinama pirmenis jų atsakymas į Jungtinių Tautų karo paliaubų planą, ir prašė politinį komitetą 48 valandoms atidėti klausimo sprendimą, kad būtų duota proga delegatams susisiekti su savo valdžiomis.

Šitas jo prašymas buvo priimtas 27 balsais prieš 23, balsuojant už jį visam sovietiniam blokui, arabų valstybėms, Britanijai, Kanadai ir Francūzijai. Jungtinės Valstybės paliko mažumoję.

Tai dar vienas diplomatinis smūgis Washingtonui. Agresorių maldytojai kiša lazda į Jungtinių Tautų organizacijos ratus, kad ji negalėtų veikti taip, kaip reikalauja jos čarteris.

Idomu, kad Indijai čia padeda ne tik Amerikos sąjungininkai Vakarų Europoje, gavę ir tebe gauna bilijonus dolerių paramos iš Jungtinių Valstybių, bet ir artimiausias mūsų kaimynas — Kanada.

Kanados premjeras Louis S. Laurent, sako, paruošė kelią Kinijos komunistų pranešimui apie "naujas" karo paliaubų sąlygas. Jisai paskatino Indijos delegatą dar kartą kreiptis į Peipingą ir prašyti tiksliau paaiškinti savo nusistatymą paliaubų klausimu. Komunistų laišką paskui Sir Benegal perskaitė Lake Success susirinkime.

Kinų Pasiūlymas Nepriimtinas

JAV atstovas Warren R. Austin tuojau pareiškė, kad naujasis Kinijos komunistų priešpasiūlymas nepriimtinas.

Viena, jisai nėra adresuotas Jungtinėms Tautoms. Kinai rašė laišką Indijos vyriausybei, atsakydami į kokią tai jos pranešimą, kurio turinys Jungtinėms Tautoms visai nežinomas. Todėl tas laiškas nesvarstytinas.

Antra, kinų "paaiškinimas" esmėje beveik nieko naujo nepasako. Jie dar vis nesutinka sustabdyti mūsų Korėjoje, pirmą negu prasidės derybos dėl taikos atstatymo Korėjoje. Jie reikalauja, kad jiems būtų iš anksto užtikrintas pripažinimas, kaip teisėtos Kinijos valdžios, ir priėmimas į Jungtines Tautas. Jie prižada "patarti" Kinijos "savanorius" pasitraukti iš Korėjos tik tada, kada jms trauktis iš tos žemės kitos "svetimos kariuomenės", t. y. Jungtinių Tautų jėgos.

Vadinasi, agresoriai, įsiveržusieji į svetimą teritoriją nori diktuoti pasaulio organizacijai, kuri stengiasi apginti agresijos auką!

Įsivaizduokite, kad plėšikų gauja užpuola ir parbloškia nekaltą žmogų gatvėje ir policija atbėga jo gelbėti.

Tačiau gaujos vadas liepia plėšikams tęsti savo darbą ir šaudyti į policiją. O kada atvyksta daugiau policininkų ir pasiūlo, tolesniam kraujo praliejimui išvengti, kad bandidai eitų šalyn, tai pastarųjų vadas atsako: Kai policija pasitrauks, tai aš patarsiu savo vyrams, kad ir jie pasitrauktų...

Delegatas Austin, Jungtinių Valstybių vardu, pareiškė, kad toks "pasiūlymas" šiai šaliai yra visai nepriimtinas. Vienintelis jo tikslas esąs iššaukti nesutikimą laisvųjų tautų tarpe ir sutrukditi Jungtinių Tautų veikimą, kaip tarptautinės taikos saugojimo organizaciją.

Kinijos komunistų manevras, su Indijos, Kanados ir kitų "appeasemento" šalininkų pagalba, dalinai pasisekė. Kinų agresijos svarstymas tapo atidėtas dviem dienom.

Bet ar britai, kanadiečiai ir jų pritarėjai pagalvojo apie tai kokių pasekų gali turėti šitoks negarbingas išsiskokinėjimas nuo savo pareigų? Juk Amerikoje gali kilti toks pasipiktinimas, kad Washingtonas būtų priverstas atsukti jiems nugarą ir pasitraukti iš Jungtinių Tautų. Ką tada darytų Francūzija, Anglija ir buv. jos dominijos?

APŽVALGA

"DIDŽIAUSIAS ISTORIJOJE" SPRAUSMINIS MŪSYS

Antradienį Jungtinių Valstybių lakūnai nukrito keturis rusų priešui iš rankų. Bet jisai turi ir daugiau ginklų. Todėl turime neužmiršti paties priešo. O tas priešinys yra Maskvos totalitarinė diktatūra, kuri siekia pajungti pasaulį. Jeigu ji ir pakeistų savo "komunistinę" ideologiją arba nuo jos net visai atsisakytų, ji vis tiek paliktų demokratijos priešiną. Ir jeigu ta totalitarinė diktatūra, apsisiautusi kitokia ideologine skraiste, tęstų savo agresingą imperializmo politiką, tai ji nepaliautų buvusi pavojinga Jungtinėms Valstybėms ir kitoms laisvoms tautoms.

Atrodo, kad Korėjos karą Stalinas panaudoja sovietų karo pabūklams, ypač naujausiems savo lėktuvams išbandyti, — kaip kitąsyk darė Hitleris Ispanijos pilietiniame kare.

Ispanijos karas buvo Antrojo Pasaulinio karo repeticija. Ar Korėjos karas bus repeticija Trečiojo?..

MacARTHUR KOVOS IKI MIRTIES

Gen. MacArthur, kuriam penktadienį sukaks 71 metai amžius, vakar pasakė:

"Aš praleisiu, jei reikės, likusiąją dalį savo gyvenimo, kovodamas prieš komunizmą..."

"Demokratija — amerikinis gyvenimo būdas — yra puikiausias dalykas, kurį mes turime ir kuris yra vertas, kad dėl jo kovotume, jeigu jam gresia pavojus."

"Lietuvių kalbos vadovo" placija recenziją parašė prof. Viktoras Biržiška. Jis iškelia matematinių terminų ir jų apibrėžimo trūkumus. Ši recenzija netrukus bus spausdinama "Naujienose".

Ne pro šalį čia bus pastebėti, kad vadinamasis "komunizmas" yra tiksliai vienas iš bolševikinio imperializmo ginklų, ideologinis ginklas.

Ginklą reikia stengtis išmūšti priešui iš rankų. Bet jisai turi ir daugiau ginklų.

Todėl turime neužmiršti paties priešo. O tas priešinys yra Maskvos totalitarinė diktatūra, kuri siekia pajungti pasaulį.

Jeigu ji ir pakeistų savo "komunistinę" ideologiją arba nuo jos net visai atsisakytų, ji vis tiek paliktų demokratijos priešiną. Ir jeigu ta totalitarinė diktatūra, apsisiautusi kitokia ideologine skraiste, tęstų savo agresingą imperializmo politiką, tai ji nepaliautų buvusi pavojinga Jungtinėms Valstybėms ir kitoms laisvoms tautoms.

Didžiausias kolchozas Lietuvoj

Ukmergės apskrityje įsteigtas didžiausias kelių tūkstančių ha žemės kolchozas. Rusų spauda rašo, kad tai vienas iš stambiausių visoj Pribaltijoj kolchozų, kokių maža esą net pietų Rusijoje.

Matyti, rusai užsimojo. Ukmergės apskritį surusinti, todėl čia įsteigtas toks didelis kolchozas, kurio visi aukšti pareigūnai yra išmintai rusai, o taip pat kolchozinkų tarpe tokių įbruktų. —A.

"Lietuvių kalbos vadovo" placija recenziją parašė prof. Viktoras Biržiška. Jis iškelia matematinių terminų ir jų apibrėžimo trūkumus. Ši recenzija netrukus bus spausdinama "Naujienose".

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Kam tos varnalėsos?

Pradedant Lietuvoje išleisti "Lietuvių kalbos rašybos vadovėliu" (A. Kalniaus, Z. Kuzmickio ir J. Talmanto raštu), V. Pėteraičio Vokietijoj išspausdintu "Lietuviškai-angliškų žodynų" ir P. Skardžiaus, Barzduko ir Laurinaičio "Lietuvių kalbos vadovu", svetimžodžių gausiai prirašyta. Svetimybės gina ir Dr. P. Jonikas savo rašinį "Tarptautiniai skoliniai". Jis prikiša jų priešams nenuosakumą: kodėl svetimybų priešai "nesiūlo mesti iš mūsų kalbos tokius svetimus žodžius (skolinius), kaip amatas, mašina, milijonas, cukrus, šilkas, krikštas... Matyti, tai dėl to, kad, viena, jie nežino, jog šitie ir kiti tokie žodžiai yra lietuviški; kad jie mūsų kalboje prigiję ir, taip sakant, įsilietę; trečia, kad dabar neturime tinkamų jiems pakaitų."

Gera, kad gerbiamas kalbininkas P. J. pripažįsta, jog minėtieji skoliniai, kaip ir *nošis, akis, širdis* (šie 3 žodžiai lietuviški, ne skoliniai. Red.), *stiklas, kilimas, bašlikas, botagas, liktarna* ir kt., įsilietinė ir neturime jiems pakaitalų; jais apipilant, juos galime laikyti savais. Galima pakęsti ir kai kuriuos tarptautinius skolinius, kaip *taktas, atomas, politika, chemija, medicina, mašina*, nes neturime jiems pakaitalų. Bet tik ne tokius, kaip: *ekspansija, modifikacija, invalidas, definicija, akcija, tekstilė, struktūra, integralas, intymus, generacija, agresyvus* ir tūkstančiai kitų svetimžodžių, išstumančių turimus lietuviškus žodžius iš vartosenos. Jei kalbininkai mano, kad svetimžodžiai turtina lietuvių kalbą, tai labai apsirinkę: lietuviškų žodžių išstūmimas, o svetimų pasidėmimas ne turtinimas, bet susinimas.

Kas berašo žodžius: *luošas, paliegėlis, vidurkis, panaikinti* ir kt. Juos išstūmė naujovės mėgėjai, naudoję varnalėsas, kurios susina, baurina lietuviškąją vėją.

Bėda, kad mūsų ne tik neraštingi žmonės, bet ir praprusėliai graibistosi svetimybų; kas svetimą, jiems atrodo kilnu, gražu, o kas lietuviško — žema, prasta. Iš savo praeities to vergavimo išmokome.

Nūnai dažnas lietuvis gražiai kalba apie Lie-

tuva, liaupsina lietuviybę, bet nevengia svetimybų.

Jei kalbininkai skolinęsi tokius įvardus (terms), kokių neturime, galima būtų jų apsišleimimą pakęsti.

Varnalėšiniai nemėgsta, kai senieji ateiiviai lietuvių kalbon mašo: *fornišius, šiūsius, milkg, stryg, saidvoką, štorą* ir kt. Žinoma, tai negirtina. O va kokias svetimybės patys tremtiniai savo raštuose vartoja: *detaļė, invalidas, antikinis, diskas, džiunglės, moskitas, smokin-gas, snobas, haftas, hamakas, sukcesypus, konfidencialus, konsekvėntus; scheminti, sugestio-nuoti, abdukuoti, forsuoti, adoptuoti, susumuoti, produkuoti* ir t. t. Tūkstančius svetimžodžių rašo į laikraščius, knygas! Arimantas

Pasigendame įrodymų

Čia įdėjome straipsnį Arimanto, kuris ir yra vienas iš būdingesnių neatlaidžių svetimybų ar skolinių priešų atstovų, nors jo gera valia ir girtina.

Nors mano straipsnyje (Tarptautiniai skoliniai, 1950 m. Nr. 298) ir buvo iš šių žmonių pageidauta savo nusistatymą aiškiau pagrįsti, bet Arimantas to nepadarė. Kad jis dabar ir sutinka, jog tam tikrų tarptautinių skolinių mes negalime išvengti, bet, atrodo, mano, jog mes jau turime tikslių pakaitų tokioms svetimyboms, kaip *modifikacija, džiunglės, smokin-gas, scheminti, adoptuoti* ir kt. Tam tikrais atvejais jas iš dalies galima ir dera pakeisti (pvz. populiariuose raštuose), bet kokius tikslūs pakaitus turime jiems pavaduoti visur bendrinėje kalboje, Arimantas taip ir nepasako.

Kad tarptautinių svetimybų (ir apskritai skolinių) reikia per daug nevartoti, jei turima tinkamų savų žodžių, jau minėtame mano straipsnyje buvo aiškiai pasakyta: "Čia rimtas, gyvenimiškas tegali būti tik šoks nusistatymas: tarptautinių svetimybų bendrinėje kalboje reikia vartoti galimai mažiau."

Arimantas perdeda ir manydamas, jog vargu ar kas berašys *luošas, paliegėlis, vidurkis, panaikinti*. Destis, koks tas rašytojas...

Lenkai blaviau apie

A. Mickevičių

Lenkų literatūrinis priedas "Nowy Swiat" pereinų metų gruodžio mėn. įsidėjo straipsnį apie Adomą Mickevičių jo 152 metų gimimo dienos proga. Tame straipsnyje, turinėjai parašytame, nieko naujo nėra pasakyta apie Adomą Mickevičių. Jis iš daugelio panašių lenkų rašytojų rašytojų apie Adomą Mickevičių skiriasi tuo, kad čia pasisakyla, kad Adomas Mickevičius lygiai brangus lietuviams, kaip ir lenkams. Tai būtų lyg abiejų tautų poetas, kuris abiem tom tautom troško laisvės ir kovojė dėl jos. Anot to straipsnio, Adomas Mickevičius buvo pamylys Lietuvos gražiąją gamtą, jos žmonių didingą praeitį ir kovas dėl savo krašto laisvės. Adomas Mickevičius lygiai kaip lenkams, taip ir lietuviams dar dabar esąs ska-

tintoju ir žadintoju į kovą už laisvę. Straipsnio autorius sako, kad senesniosios kartos inteli-gentija Adomo Mickevičiaus raštus skaitė, nes ano meto Lietu-vo sviesuomenė mokėjusi lenkų kalbą. O jau vėlesniais laikais Lietuvos rašytojai vertė Adomo Mickevičiaus raštus į lietuvių kalbą. Pirmu tokiu ver-tėju buvęs Vincas Kudirka, ku-ris išvertė "Kondratą Valendro-tą". Taip pat Adomo Mickevičiaus raštus yra vertę Maironis, P. Arminas, Žilijus Jonila, S. Da-gilis, M. Gustaitis ir kiti. Esą ir dabar Lietuvos spauda dažnai rašanti apie Adomą Mickevičių. Todėl Adomas Mickevičius dar ir dabar veikia šviesuomenę.

Straipsnio autorius sako, kad Adomas Mickevičius esąs su vi-sais mumis, nes mes visi iš Ado-mo Mickevičiaus.

Taip bliviai rašančių lenkų spaudoj apie Adomą Mickevičių retai kada nors pasitaiko. Pa-prastai lenkai nenori pripažinti,

kad A. Mickevičius ką nors ben-laisvę. Straipsnio autorius sako, kad senesniosios kartos inteli-gentija Adomo Mickevičiaus raštus skaitė, nes ano meto Lietu-vo sviesuomenė mokėjusi lenkų kalbą. O jau vėlesniais laikais Lietuvos rašytojai vertė Adomo Mickevičiaus raštus į lietuvių kalbą. Pirmu tokiu ver-tėju buvęs Vincas Kudirka, ku-ris išvertė "Kondratą Valendro-tą". Taip pat Adomo Mickevičiaus raštus yra vertę Maironis, P. Arminas, Žilijus Jonila, S. Da-gilis, M. Gustaitis ir kiti. Esą ir dabar Lietuvos spauda dažnai rašanti apie Adomą Mickevičių. Todėl Adomas Mickevičius dar ir dabar veikia šviesuomenę.

Todėl tas straipsnis apie Ado-mą Mickevičių, išspausdintas lenkų spaudoj "Nowy Swiat", yra minėtas kaip vienas iš blai-vių baltų iš lenkų pusės. —V.

—Ateinantį antradienį ar tre-čiadienį gen. Eisenhower pasa-kys kalbą kongresui.

**SKAITYKIT IR KITUS
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJIENAS"**

VIDMONTAS

KOMUNIZMO NUOTRUPOS

Iš pasilikusių užrašų

20.

(Tęsinys)

Ar galėjo būti kas nors baisnesnio ne-laimingiems D.P., kaip kad gražinimas į tą "rojų", apie kurį tik pagalvojus šiauš-davos plaukai. Bet čia įsiikišo simpatin-goji amerikiečių kariuomenės vadovybė, pareikšdama, kad prievartos repatrijuoti nebūsių. D.P. atsikvėpė lengviau. Bet ar ilgam. UNRRAs pareigūnų elgesiai buvo tokio pobūdžio, kad prieš juos nublukda-vo visi kariškos vadovybės pareiškimai. O tatau buvo tikslas numušti D.P. dvasią, palaužti pasipriešinimo morale.

Tas pat ir su skryningais. Ko buvo nuo-lat rausiamasi nelaimingam D. P. tarpe, ypa-tingai po JAV kariuomenės pravesto skry-ningo? Juk iš anketo bei kitų to tikrinimo duomenų UNRRAi turėjo būti aiški, kas tatau per žmonės, kuriuos ji globojo.

Tatau išvežtieji už priėmimą veikia kacatininkai, prievarta išvežtieji ir Reicho darbus, išstremtieji iš karo zonų ramūs nekalti žmonės, yn, ir galop atbėgusieji savo noru, kuriuos nūn norima prilyginti karo nusikaltėliams, pabėgusiems nuo bolševi-kų teisingumo rankos.

Kas gi tikrumoje tie atbėgėliai savo no-ru? Tatau buvo bolševikinės aukos, kurių šeimos buvo išvežtos į Sibirą ar mugala-bintos, o patys buvo slapstęsi miškuose arba sėdėję kalėjime ir tik laimingai karo sutapimu liko laisvi. Ar jie galėjo pasi-likti savo krašte, atvykstant bolševikams? Aišku, kad ne. Jau po pirmosios okupaci-jos žmonės buvo liudininkais ne tik išve-žimų pradžiai, bet ir sadistiškiausiu žu-dymų ytoje: Praveniškos miške polit-ikinių, prie Petrašiūnų, Raseinių, Telsių, Tauragės — šiaip nieko nekaltų žmonių, Panevėžio ligoninės gydytojų bei gydymo personalo ir, galop, net cukraus fabriko darbininkų. Taigi po to viso, ar nesišiaušė žmonėms plaukai vien tik pagalvojus, kad vokiečių nacių kolaborantai žmonių žu-dymo mene, tai yra bolševikai ir vėl jau čia. Reikia pasakyti, kad jei būtų buvus gali-mybė, o ypatingai, jei žmonės būtų žinoję, kad bolševikų okupacija užtruks kiek il-giau, tai nė vieno žmogaus nebūtų pasi-likę Lietuvoje. Visi, kas gyvas, būtų bė-gę vakarų sąjungininkų link, išskyrus keleto šimtų bolševikuojančių bei norinčių pasi-plėsti palikto turto, kaip kad vokiečių na-ciai žydų tragedijos laikais.

Taigi kur čia tie naciai, kolaborantai ir panašiai? Mes politiškai subrendę pakan-kamai. Pas mus kiekvienas plemuo žino, koks likimas ištiktų, laimėjus Hile-riui.

Nežiūrint to, bolševikų agentai juodina mus pasaulio akyse, vadinami mes ir na-ciais, ir kolaborantais ir degeneratais, ir t. t. ir t. t. O kodėl jie tą daro? O, jie gerai žino, kad D. P. nuolat kels klausimą dėl išlaisvinimo jų tėvynių, kad jie bus gyvi liudininkai jų šlykščių darbų ir pragariš-ko režimo, kad jie pasiklydę po visus kra-štus bėgs į pasaulio sąžinę, atidarys vi-siems akis, ir astistos skersai kelio jų pra-gaištingiems kėslams. Juk raudonieji vo-ras nesijaučia nei ramūs, nei saugūs, kol grėta jų gyvena kiti laisvę mylį žmonės. Todėl jie ir rezga savo judošišką nemato-mą tinklą... Rezga ne tik savam sovieti-niam piliečiui, bet mėgina, grodami, kaip fakis barškuolei gražią migdančią dainelę, užliūliuoti likusio pasaulio sąmonę, užliūliuoti žmonių atsparumo dvasią ir užmesti savo nematomą tinklą, kaip be-pročiui savaldymo marškinus, o paskum užversti... Staiga... Tvirtai, kad negalėtų nė krustelt.

Štai dėl ko pasireiškia nepaprastas bol-ševikų budrumas. Štai dėl ko jie nenori, kad D.P. pasklistų po pasaulį. Štai dėl ko jie kaitina D.P. ir naciškumui, ir kolabo-ravimui, ir t. t. ir t. t.

Štai dėl ko grūdo visur savo agentus, kad juodintų ir terorizuotų D.P., kad nu-muštų jų dvasią, palaužtų pasitikėjimą amerikiečių karine vadovybe. O paskum nusivylusius, bevalius sukimštų į vagonus

ir nuvežtų, kur reik, ir užčiauptų jų bur-nas amžinai.

Mes kentėjom. Mes stengėmės nepalūžti dvasia. Mes tikėjom, kad anksčiau ar vė-liau teisybė laimės, kad mes grįšim į lais-vę tėvynę. Grįšim su žygio daina. O jei likimas būtų prieš mus, tai vyktum kitur. Juk mes nebijom nei Belgijos anglių ka-syklų, nei Kanados miškų, nei paties pra-gyko, bet mes bijom Sovietų "rojaus". Ten blogiau negu pragare.

Tačiau mūsų lūkesčiai, mūsų šauksmai liko balsu tyruose. Nei tėvynės, nei emi-gracijos nematyt. Mes ir toliau liekam tik daiktai, kuriuos galima stumdym, perkelti iš vienos vietos į kitą arba pasipirti koja... O mūsų priešai triumfuoja. Jų skleidžia-ma propaganda padarė savo. Daug kas iš tikro pradėjo galvoti, kad mes ir na-ciai, ir kolaborantai, ir kriminalistai — degeneratai su iškreiptais veidais ir pe-iliais dantyse. Daug kas net žada atvažiuot pasižiūrėti, kaip tie D.P. atrodo. O raudo-nieji vorai šaiposi ir savo tinklą neria vis toliau ir toliau.

Tatau per daug. Šito pakęst aš negaliu. Negaliu pakęst tos amžinai širdį draskan-čios fakiro dainelės, kada pasaulis klausos ir lindi sąjūgume. Tatau gali iš proto išvest.

Dabar aš nieko nenoriu, tik grįžtant na-mo paimt visus propagandistus ir tuos, kurie jais tiki, sudėti visus į maišą ir nu-

nešus paleist į Sovietinio "rojaus" lygu-mas, kur nėra nei Jėvos, nei žalčio, nei medžio turinio savybės pažinimo gero ir pikto, dėl kurio vaisiaus niekas iš rojaus nešmes. O paskum po 2 ar 3 metų pažiū-rėt, ką tie ponai kalbės apie garbingą są-jungininką, apie D.P. iškreiptais veidais ir peiliais dantyse ir apie puikų Sovieti-nį "rojų".

Taigi, aš pildau visų puoselėtus norus ir grįžtu. Bet ne dėl žadėtų maisto paketų. Ne, aš palieku juos tiems, kurie daro su jais judošišką biznį. Taip pat nesinaudo-siu ne paslaugomis kelionėje. Ne! Aš ei-siu tais keliais, kuriais vaikšto Lietuvos partizanai. Aš nesileisiu, kad įkalbėtų ma-ne pakšti gerklę po peilių bei kovos. Ne! Jei žūti, tai kovoje. Žūti garbingai su tais didvyriais, kurie beviltiškai kovoja nely-gią kovą, iš nieko negaudami nei mora-linės, nei medžiaginės paramos. Žūti ko-voje už savo gyvybę, už savo žemę ir pa-saulio civilizaciją. To pasaulio, kuris da-bar su panika vadinama mane D.P. ir ne-duoda teisės būti žmogum.

Ir vis tik aš mirsiu kaip žmogus. Mir-siu kaip didvyris, o ne straštas, įkišda-mas galvą į smėlį.

Vokietija, 1947 m.

GALAS

Užnomarša yra gelė, kuri geriausiai au-ga kapinėse. —George Sand

KLAIPĖDOS KRAŠTĄ PRISIMINUS

J. Bildušas

1. Š. m. sausio mėn. sueina 28 metai nuo Klaipėdos krašto žmonių sukilimo ir deklaravimo apie to krašto prijungimą prie Didžiosios Lietuvos.

Ilgą Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo laiką gyvenau Klaipėdos krašto kaimynystėje, Tauragėje bei pačiame Klaipėdos krašte ir pagaliau Klaipėdoje, ir nuolat palaikiau ryšius su gyventojais. Ta Lietuvos dalis man buvo ir paliko miela. Todėl šio jubilėjaus proga noriu kai ką prisiminti iš Klaipėdos krašto lietuvių gyvenimo.

Dar prieš šimtmečius Prūsų Lietuvoje buvo prisistigę daugelis lietuviškų organizacijų. Žymų vaidmenį vaidino jaunimo kultūrinės draugijos, kurios dažniau ruošdavo koncertus ir vaidinimus. Parengimai vykdavo didelėse ir gerai įrengtose salėse, kurių buvo beveik kiekviename kaime prie karciamų; gi Joninių naktį patriotiškai vaidinimai ir dainos vykdavo gražiajame Rambynno kalne ant aukšto Nemuno kranto.

I koncertus ir vaidinimus rinkdavosi tiksliai jaunų ir senų. Čia be gražių lietuviškų dainų girdėjai karštas patriotiškas kalbas Rambynno sargo Martyno Jankaus, klaipėdiečio Stikloriaus, iš Tilžės spausdėvės savininko Jagomasto, kurio spausdėvėje buvo spausdinama lietuviški raštai, ir daugelio kitų. Visi jie žvelgdavo Rytų link, — ten, kur Lietuva, kur prieš daugelį metų jų protėviai po viena lietuviška vėliava kovojo prieš savo pavergėjus kryžiuočius. Visų mintys tik ir buvo vėl prisijungti prie nedalomo kūno, Didžiosios Lietuvos.

2. Nors Prūsų Lietuvą, vadina ma taip pat Mažąją Lietuvą, nuo Didž. Lietuvos skyrė žemėlybinė siena, tačiau žmonių bendravimas buvo gyvas. Spaudos draudimo laikais iš Mažosios Lietuvos plaukė lietuviškoji spauda ir ne vienas rusų žandarų persekiojamas lietuvis susirado prieglaudą Mažosios Lietuvos lietuvių pastogėje.

Po pirmojo pasaulinio karo dalis Mažosios Lietuvos buvo atskirta nuo Vokietijos ir pavadinta Klaipėdos kraštu. Kraštą valdė alijantų igaliojimas prancūzų komisaras. Tuo laikotarpiu dar labiau pagyvėjo santykiai Mažosios ir Didž. Lietuvos gyventojų. Didž. Lietuvos gyventojai gyvai dalyvaudavo Maž. Lietuvos gyventojų parengimuose ir Rambynno šventėje. I Tauragėje organizuojamas žemės ūkio parodas iš Klaipėdos krašto atvykdavo ūkininkai su savo traukėnų veisles gražiais žirgais ir veisliniais galvijais. P. J. Vilkaitis, dabar „Naujiečių“ bendradarbis Chicagoje, organizavo Tauragėje mokytojų kursus, kurių tikslas buvo paruošti Klaipėdos krašto jaunimą pasirosti mokytojų lietuviškom mokykloms savajam krašte. Nemažam būriui tu kuruojančių klaipėdiečių studentų buvo išrūpintos ir stipendijos.

3. Pagaliau tas troškimas išsipildė. 1923 metais sausio mėnesį sukilė Klaipėdos krašto žmonės, skelbdami prisijungimą prie Didž. Lietuvos. Per gana sunkią diplomatinę kovą šis Klaipėdos krašto lietuvių sprendimas didžiųjų pasaulio valstybių buvo apčiuopiamas ir Klaipėdos kraštas prijungtas prie Lietuvos. Tai buvo didelis laimėjimas ir didelis džiaugsmas visų, išskyrus Klaipėdos krašte gyvenančių vokiečių dalies, kurie gyveno susispietę miestuose ir kurie siekė, kad kraštas vėl būtų grąžintas Vokietijai.

4. Ilgus šimtmečius atskirti nuo Lietuvos, gyvenanti visai skirtingose Vokietijos civilizacijos sąlygose, Klaipėdos krašto gyventojai savo galvose neretai skyrėsi nuo Didž. Lietuvos gyventojų. Tad kad nepavirstų griuvėsiais tas entuziazmas, kuris buvo tuoj po Klaipėdos krašto prijungimo, Lietuvos vyriausybė reikėjo būti labai apdairiai visur kur, o ypačiai skiriamai į Klaipėdos krašto valdinius. Reikia pripažinti, kad veik visi tarnautojai ir valdininkai atliko savo pareigas tinkamai ir glaudžiai bendravo su vietos gyventojais. Ypačiai kreditingai reikėjo atiduoti mokytojų ne tik iš Klaipėdos krašto kilusiems, bet ir čia atvykusiems iš Didž. Lietuvos. Per ilgą metų mokyklos buvo perpildytos tiek, kad neužteko vietų ir reikėjo vis daugiau ir daugiau jų steigti.

5. Greta lietuviškų mokyklų veikė ir vokiškos, kurių mokinių skaičius vis mažėjo ir mokyklos tuštėjo.

6. Tačiau dar įvykiai sukrėtė lietuviškų reikalus, kurie stipriai palietė ir Klaipėdos kraštą.

7. Pirmas įvykis — tai Smetonos-Voldemaro 1927 m. gruodžio mėn. perversmas ir antras — Hitlerio atėjimas į Vokietijos valdžios viršūnes.

Po perversmo Lietuvoje Smetonos režimas uždraudė veikti daugelį lietuviškų organizacijų, kurios nesutiko su Smetonos ir smetoniškių tautininkų diktatūra. Ties tautininkai, nepajęgę įsteigti demokratijos laikais savų organizacijų, po perversmo drastiškai priemonėmis išnišino kurti įvairias organizacijas, kurių tarpe ir jaunimo organizacijų, pavadinę „Jaunlietuvių“.

Smetona, laikydamas Lietuvą lyg savo dvaru, valstybės išdė piniginiais įtaisė tiems jaunlietuviams uniformas ir siekė, kad uniformuoti jaunuliai, italų fašistų pavyzdžiu, gaidžio žingsniu žygiuotų ne tik pro paties Smetonos tribūną, bet taip pat pro tribūnos smetoniškių vadų, kurių dėl valstybinio lovio garsdavo kasno atsirado ant kiekvieno gatvės kampe. Tuo tikslu ir Klaipėdos krašte buvo išardytos ilgus metus veikusios jaunimo organizacijos. Smetoniškiems tautininkams pasisekė dalį jaunimo įvilkti į uniformą, tačiau didelė dalis tyliai pasitraukė iš organizacijų iš karto. Jaunimo sielose gimė neapykantą, kuri išaugo tiek, kad nespejo nei gerai aprinti pirmųjų uniformų eilutes, jaunimas išsišklaidė, palikdamas gerai apmokamus „vadus be armijos“.

8. Nepasitenkinimas augo ir jaunimo tėvų tarpe. Juk ir tėvai ir tėvų tėvai savo jaunystėje priklausė toms pačioms organizacijoms. Jie ir tas šventoves įvedino ir savo vaikus, kad dirbtų lietuvišką darbą. O štai iš Didž. Lietuvos atėjo broliai, pasivažiinę „vadais“, organizacijas pavertė griuvėsiais krūva. Ko vokiečiai nepadarė per šimtmečius, tą lietuviai atliko per trumpą laiką.

9. 1933 m. įkopus į Vokietijos viršūnę Hitleris, į savo programą įrašė atplešti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Metė didesnes sumas pinigų, už kuriuos samdė vokiečius agitatorius ir organizatorius, kurių tikslas buvo smėžti Lietuvą, organizuoti nacius, papirkinėti ir terorizuoti žmones, kad atsimestų nuo lietuviškų ir pereitų į vokiškas organizacijas.

10. Kai viskas įsisūbavo ir kai Hitleris pasijuto esąs gana stiprus, ultimatyviai pareikalavo, kad Lietuvos valdžia kraštą perduotų Vokietijai. Tai ir buvo įvykdyta lietuvių tautai liūdno mis 1939 metų kovo mėnesio 22 ir 23 dienomis.

11. Visą laiką Smetona su savo tautininkais sakydavo, kad tik per jų lavonus priešas galės peržengti Lietuvos rubežius. Taip daug prisišnekėjus, matyt, buvo

nesmagu iš anksto informuoti tautą apie artėjančią nelaimę. Prisimenu, kovo mėn. 21 d. vakare, kada visas Klaipėdos kraštas jautė artėjančią audrą, nuvykau pas tuos metus gyvenusių Klaipėdoje prof. Dr. Pajaujį. Visą laiką klausėmės Klaipėdos radijo stoties, tikėdamiesi su laukti valdžios informacijų. Tačiau vieton to visą laiką iš radijo stoties girdėjome suktinį ir klumpakojį. Pagaliau Dr. Pajaujį trūko kantrybė ir išaukęs telefonu radijo stotį, smarkiai išskoliojo ir jo žodžius prašė tuoj perduoti Kauno vyriausybei.

12. Dėl šio valdžios apsilėidimo, tos „gudrios“ smetoniškosios „strategijos“, nukentėjo daugelis Lietuvos piliečių, gyvenusių Klaipėdoje ir krašte. Kai kurie vietiniai vokiečiai seniai jau griežė dantį prieš kai kuriuos Lietuvos piliečius, ypač žydus. Rytąs dieną pasirodžius Vokietijos kariuomenės daliniams, vietos vokiečiai sumušė daugelį žmonių. Labai daug nukentėjo vietos lietuviai. Tai vaisius neįspėjimo iš anksto savų piliečių, kad galėtų pasitraukti bent tie, kurie galėjo spėti, kad kraštą okupavus nukentės.

13. Reikia pasakyti, kad jei Smetonos vietoje būtų Dr. Grinins ar Aleksandras Stulginskis, Klaipėdos kraštas visvien nebūtų buvęs išgelbėtas. Hitleris būtų ne diktatorius, jei jis mažiau neskriztų. Kiekvieno diktatoriaus ir yra savybė — ieškoti avantiūry. Jei diktatorius galin-gas, tu avantiūry ieško tarptautinėje dirvoj. Tų avantiūry vedamas, Hitleris atplėšė Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir nelaimin-gą Vokietiją įvelė į tokias tarptautines avantiūras, kad Vokietija pateko į didžiausią savo istorijoje nelaimę, o pagaliau ir pats Hitleris galą gavo. Diktatorius Stalinas nuėjo Hitlerio pėdomis, užsimodamas dar dides-nis avantiūrom negu Hitleris. Lietuvos diktatorius Smetona mažytės Lietuvos valstybės ir tarptautines avantiūras negalėjo rizikuoti įvelti, užtat visą savo energiją nukreipė į vidaus avantiūras; sulikvidavo daugybę lietuviškų organizacijų, prisau-dė ūkininkų ir darbininkų, kurių tarpe Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanorių; Varniuose įsteigė „lietuviškąjį Sibyrą“, kur trėmė neišstikimus, gi kalėjimus pripildė karo lauko teismų pasmerktais kalėti iki gyvos galvos. Pagaliau drebėdamas, kad į Lietuvos diktatoriaus sostą neatsisėstų jo didelis bičiulis prof. Voldemaras, ir tą nuteisė mirties bausme.

14. Grįžiant prie Klaipėdos krašto liūdnyų įvykių, reikia konstatuoti, kad jei būtų buvusi išmintinga valdžios politika, Hitleris tą kraštą į Vokietiją būtų įjungęs su daug didesniu skaičium lietuviškai nusiteikusių gyventojų ir šiandien, kada vėl mes siekiame, kad būsimoji Lietuva atsiųktų bent su Klaipėdos kraštu, nebūtų tu opų problemų, su kuriomis dabar tenka susidurti.

15. Ar šiandien viskas tvarkoj su Klaipėdos krašto reikalais, apie tai kiek vėliau.

Tikrino gydytojų kabinetus

Šiomis dienomis Marquette Parko rajone speciali valdininkė tikrino gydytojų kabinetus, patikrindama kiekvieno leidime (licence) ir, svarbiausia, klausinėjo, ar neturi asistentų gydytojų, kurie neturėtų leidimų ir dirba kabinetuose. Tokio patikrinimo pagrindas buvęs skundas iš vienos ligoninės. A. D.

Is Kanados Lietuvių Gyvenimo

Hamilton, Ont.

Socialdemokratų susirinkimas

Ivyks sausio 28 d. 4:30 val. popiet United Steelworkers of America Hall patalpose, King William ir Wentworth gatvių kampe, socialdemokratų susirinkimas. Šio susirinkimo tikslas — aptarti ir nustatyti ateičiai mūsų veiklos gaires. Todėl svarbu, kad visi idėjos draugai aktyviai dalyvautų ir pareikštų savo nuomones.

Kviečiame ir visus norinčius įstoti į mūsų organizaciją. —Sekretorius.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Kalbos Draugijos susirinkimas

Sausio 28 d. 11:30 val. lietuvių klubo patalpose šaukiamas LKD Clevelando skyriaus susirinkimas. Programoje Ignas Malinausko pranešimas „Lietuvių kalbos išlaikymas išeivijoje“ ir kt. Maloniai kviečiami atsilankyti ne tik nariai, bet ir visi gimtosios kalbos reikalais besidomį. —Valdyba.

Miami, Florida

Isteigtas ALT skyrius

Pagaliau ir Miami kolonija vietos lietuvių veikėjų pastangų dėka susilaukė ALT skyriaus. Skyrius, kurio pirmininku išrinktas Vl. Daugmora, Miami Lietuvių Tarybos vardu inkorporuotas ir turi čarterį.

Šio metu skyrius uoliai ruošiasi Vasario 16-tosios minėjimui ir Laisvės Mobilizacijos Vajaus vykdymui. Sudaryta komisija, į kurią įeina po 5 atstovus iš 5 lietuvių organizacijų. Minėjimo programoje tarp kita numatyta Miami burmistro kalba. Prašytas dalyvauti ir Floridos valstybės gubernatorius. Meninė programos daliai iš Chicago pakviesta Lietuvos operos solistė Antanina Dambrauskaitė; dainuos choras ir kiti solistai. Bendrai, dedama pastangų, kad minėjimas būtų vienas iš šauniasių lietuvių parengimų šioje kolonijoje.

Miami Lietuvių Tarybos ir, apskritai, lietuvių visuomenės veikloje jau nuo seno aktyviai reikiiasi energingi tautiečiai C. K. Braze ir A. D. Kaulakis. —T.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACHOS PROBLEMĄ. —DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimą. Taipgi vartojamas nuo egzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į: BOROCYL CO., 141 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE
2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. (LAZ 3-1083)
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSN.
SAFETY OF YOUR SAVINGS
INSURED
UP TO \$10,000.
INSURANCE CORPORATION

Vienas būdas, tai atidaryti sąskaitą Universal Savings and Loan Association, nes čia kiekvieno sąskaita yra apdrausta iki \$10,000.00. Jūs stebėsitės ir džiaugsitės matydami, kaip sąskaita greitai auga, pridėdama gerą nuosimtį prie sistematisko taupymo. Pas mus padėti indėliai prieš 10 d. mėnesio neša nuosimtį nuo 1-mos dienos.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-3317
Atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 12 pietų

TAUPYKIT DEL ATEITIES
Pasidėkite savo taupymus pinigų į Chicago Savings and Loan Association.
KUR — kiekvieno taupomo indėliai yra apdrausti iki \$10,000 by an agency of the U. S. Government
KUR — visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR — pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR — patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.
TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GROvehill 6-7575

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERfall 8-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskyrant šeštadienį ir sekm. šėšt. pagal susitarimo.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRUNswick 8-0597

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Sautike Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Serėdą pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tikrai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: VIRginia 7-2421

Emerg. Tel. KEDzie 5-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šėšt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiad., penkt. ir šėštad. 3—8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskyrant treč., šėšt. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: VINcennes 6-3900
Pirkite tose krautuvėse, kurios GARSINASI „NAUJIENOSE“
5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —TREČIADIEN., SAUSIO 24, 1951

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefon.: COMmodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų Tdeciad. ir Sekmad.

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepa šaukiant.
Res. Tel.: MIDway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba apėtimio, nervotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą į mokyklos vaikus.

Vaizduju į namus.
Val.: nuo 10:30 ryto iki 7:30 v. v. Šeštadieniais iki 6 valandos vakare. Serėdomis uždaryta visą dieną, o Nedėlio pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 7-1373
Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kurių atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys sąsąjia ar niežti, negalite sūlo įverti ir adata, akys blyso, astros šviesos, neįžiūrite skaitly, užkeikt pasitarti su Dr. Michel —nieko nekaimuos.

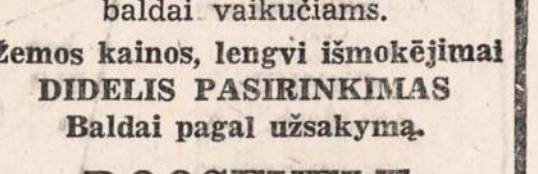
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARDS 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu Lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 7-1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street.
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, išskyrant ketvirtadienį, šėšt. 11—3.

CONRAD
PHOTO STUDIO
(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės. Visų rūšių nuotraukos. Moderniš. kai įrengia su-Hollywood šviesoms.
414 WEST 63rd St.
Tel.: EN 4-5883
EN 4-5840

VISKO UZTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvalai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, Radio, televizijos setai, baldai vaikams.
Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Žudiko kaltė patvirtinama

Melo detektorius rodo, kad K. Scholtz, 17 m. jaunuolis, tikrai bus nužudęs savo mokslo draugą Billy Rodenburg, 13 metų vaiką. Tokia išvada buvo prieita K. Scholz išbandžius 5 valandas Chicago Čime Laboratorij. Scholz advokatas priešinosi, kad kaltinamajam būtų duodamas melo detektoriaus testas. Nužudymo priežastys dar nepaiškėjo. Esama tam tikros galimybės, kad nužudymu svėrė ir seksualiniai sumetimai. K. Scholz laikomas Joliet kalėjime.

Sparks apie karą

"Daily News" korespondentas Fred Sparks grįžo iš Korėjos ir Chicago į atvirai, be cenzūros varžtų pareiškė savo nuomonę dėl Korėjos karo ir Amerikos santykių su Sovietų Sąjunga.

Sparks nuomone, amerikiečiai turėtų pasitraukti iš Korėjos, nes frontas Korėjoje dabartiniam kare nesąs lemiamas. Sparks pareiškė, jog JAV dabar esančios daug blogesnėje padėty negu prieš 2 karų metais. Komunizmas laimėjęs beveik kiekvieną mūšį. Amerika turinti apsigalvoti ir aiškiai suprasti, jog jos tikslas turėtų būti sunaikinti Sovietų Sąjunga. Čia kito pasirinkimo nesą.

Sparks nuomone, Sovietai visuotinio karo dabar dar nepradėję. Jie pasirinkę kitą kelią: Marshallo plano ir tokio Korėjos karo pagalba Ameriką silpninti militariškai ir ekonomiškai. Sovietai tada pradėtų karą, jei jie įsitikintų, jog gen. Eisenhowerio misija Europoje galėtų pasiekti. O iki to dar esą 2 metai. Bet per tą tarpą gali būti ir daugiau Korėjų. Jei prasidėtų karas Europoje, ten būsianti ir komunistinė Kinija.

Amerikos vardas nukentėjęs Azijoje ir pasauly. Anksčiau antikomunistinės tautos maniusios, jog JAV technikos stebuklai gali atgrasinti Sovietų Rusiją. Bet dabar du dalykai šį manyrą visiškai sugriovė: prezidento Trumano pareiškimas, jog Rusija turinti atominę bombą, ir paaiškėjimas, jog pestininkų didelės masės galinčios sumušti mechanizuotą jėgą. Tačiau japonai esą amerikiečių pusėje, nes jie neturį kitos išeities.

Kanados premjeras, patyręs apie Peipingo valdžios atsakymą į Jungtinių Tautų notą, paprašė paaiškinti kai kuriuos kintų atsakymo paragrafus. Peipingo atsakymas pasijutęs Indijos vyriausybės, o pastaroji jį jau pranešė New York'e susirinkusiems diplomatams.

Korėja Nr. 2

"Korėja Nr. 2" gali būti pradėta Vokietijoje Sovietų. Šias mintis laikraščiu skelbimų sąjungos suvažiavime Chicagoje pareiškė United Press pirmininkas Hugh Baillie.

Baillie kurį laiką lankėsi Vokietijoje, kalbėjęs ir su Vak. Vokietijos kancleriu Adenauer. Ten jis patyręs, jog Vokietijos rytinėje zonoje sovietai laiko 100,000 armiją, vadinamą "aliarmine policija", kuri esanti ginkluota tankais ir kurtuvais.

Rytinės Vokietijos "prezidentas" Grotewohl anksčiau įteikęs Adenaueriui notą dėl Vokietijos suvienijimo. Adenaueris tuo tarpu derasis su vakarų okupacinių pajėgų atstovais. Kai Sovietai panorėsią Korėjos Vokietijoje, jie gali pasakyti, kad Adenaueris tyčia dėsias, ir pasistie aną "aliarmine policija" Vokietijos "vienyti", o Adenauerį apsaukti Wall Streeto irankiu, o amerikiečius kanibalais.

Rūpinkis, kur pasistatai automobilį

Pardavėjas Harold Finegold, 28 m., 5050 Sheridan, manė, kad jam nereikia rūpintis, kur pasistatyti savo automobilį. Mat, jis ilgą laiką nebudavo mieste, važinėdavo kitur prekybos reikalais. Todėl nekrepė dėmesio į 11 bilietų, kuriuos jis buvo gavęs už automobilio pastatymo (parkavimo) taisyklių nesilaikymą.

3 mėnesius jo ieškojo policija ir vis nesurado. Pagaliau su 7 įgaliojimais atėjusi, policija rado Finegold savo namuose ir suėmė. Jis paskui buvo paleistas iki teismo už 175 dolerių užstatą.

Nubaudė už važiavimą be akinių Gustave Dallas, 27 m., 4630 N. Rockwell, buvo pripažintas nusikaltęs, kam vairavo sunkvežimį nedėvėdamas akinių, ir nubaustas \$10 bauda.

Dallas buvo areštuotas gruodžio 2 d. po to, kai su sunkvežimiu užgavo W. Schuler, 69 m., 2258 Clybourn. Policija sako, jog Dallas nesilaikė vairuotojo leidimo nuostato, jog jis nešioja akinius.

6,000 STREIKUOJA

6,000 CIO darbininkų sustreikavo antradienį penkiose Chicago sritys Continental Can Co. įmonėse.

Streikas pradėtas reikalaujant pakelti darbininkų atlyginimą 12½c. per valandą. Norima užbėgti už akių atlyginimų "užšaldymui", kurį ruošia ekonominės stabilizacijos agentūra. Kompanija tuo tarpu tesutinka pridėti prie algų 7c. už valandą.

Dvi šios kompanijos įmonės gamina užsakymus kariuomenei.

NAUJIENŲ AKMENS TELEGRAMŲ Charles E. Wilson, kuris vadovauja gynybos mobilizavimui, senato subkomiteto pareiškė, jog jis stengsis į gynybos programą įtraukti smulkųjį biznį, kuriam bus teikiamos valdžios paskolos. Tuo būdu smulkiosios įmonės galės prisidėti prie gamybos padidėjimo.

Nepraktiškos didelės slėptuvės

Valstybės civilinės gynybos direktorius Lohr pareiškė, jog per didelės išlaidos valstybei skirti 50% savo lėšų slėptuvių nuo bombų įtaisymui. Kita vertus, didelės slėptuvės statyti ir neišsismokančios. Iš tolimesnių sričių žmonėms atbėgti per 8 minutes nebūtų įmanoma, o išlaidos joms pastatyti būtų didelės, tektų ardyti ir susisiekti tinklą.

Vietoj šių bendrų slėptuvių Lohr pataria gyventojams patiemis statyti pagal savo sugebėjimus individualias slėptuves.

IEŠKMAS KUSZINSKI

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Chicago skyrius ieško Mr. Josef Kuszinski, kuris anksčiau gyvenęs Chicagoje, Ill. Apie jį teiraujasi jo giminės Europoje, kilę iš Lietuvos. Kas žinojęs, kur ieškomasis gyvena, prašomas panešti minėtajam skyriui, 529 S. Wabash Ave., Chicago 5, Ill., telf. Wabash 2-7850, ext. 397.

Mūsų naujokynuose

Sao Paulo, Brazilijoje, pradėjusi veikti lietuvių tremtinių savišalpos draugija, kuri dabar persiorganizuoja į bendrą lietuvių savišalpos klubą. Jam galės priklausyti visi lietuviai išeiviai.

Sao Paulo mieste tai buvusi pirmoji savišalpos lietuvių organizacija.

Buenos Aires, Argentinoje, orkestre "Farm Yard Bar" jau daug metų kaip dalyvauja muzikos Liudas Jakavičius.

Liudo Jakavičiaus tėvas seniau Latvijoje, o vėliau nepriklausomoje Lietuvoje buvo žinomas kaip vienas iš knygų leidėjų, o kai kurį ir pats rašė. Rygoje prieš pirmąjį pasaulinį karą leido "Rygos Naujienas". Liudas Jakavičius Buenos Aires vėrėsi dar bizniu. Jam čia pavyko padaryti aparatą cigarečių dirbtį ir jį užpatentavo. Tas aparatėlis cigarečių gamybai dabar rūkatorių tarpe turi gerą pasisekimą, mat Argentinoje daugiausiai pardavinėjama palaidas tabakas, o cigarečių brangokos, tai dabar, kas nori, pats gali sau cigaretes pasidaryti pagal savo skonį.

Sao Paulo, Brazilijoje, įsisteigė vadinamasis menininkų sambūris, kurio tikslas yra pagyvinti vietos lietuvių meninę veiklą, ruošti įvairius meninius pasirodymus, rūpintis jaunosios kartos paruošimu ir palaikyti ryšius su kitų tautų menininkais jėgomis. Į tą sambūrį nariais įsirašė visi vietos lietuviai muzikai, dailininkai, scenos mėgėjai ir kiti. Iš muzikų žymesnių: A. Ambrozaitis ir F. Girasauskas; iš dailininkų: V. Stančikaitė, A. Kairys, A. Navickas ir kiti. Teatro scenos mėgėjai: A. Žibas, rašytoja K. Požeraitė, M. Vinkšnaitienė ir kiti.

Tremtinys Aleksas Remeika, gyvenęs švedijoje, ten dirbdamas dirbtuvėse laisvu laiku lankė Aukštesniąją Technikos mokyklą, o dabar dirba švedų laive "Axel", kuris plaukioja

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai
RENDON 2 gražūs kambariai, furnišuoti dėl dviejų vyrų. Galima virtuti virtuve. Republic 7-3791. 7034 So. Talman Ave.

PERSONAL

Asmenų Ieško
VEDYBU tikslu ieškau Amerikos-Kanados lietuvių, nuo 20 iki 25 metų amžiaus. Aš esu rimtas vaikinai, 27 metų amžiaus. Laiškus siųsti su smulkiu aprašymu ir fotografija. Atsakysiu tiksliai ir rimtai. Adresas: Salomea Dičuns, 3252 So. Morgan St., Chicago 8, Ill.

SALOMEA Dičuns paieško savo giminės Jono Karanauko, kilusio iš Ežerėnų apskr., Salako val., Vilkiškio kaimo. Į Ameriką atvykęs prieš pirmą pasaulinį karą. Jį pati arba žinantis apie jį prašome pranešti adresu: Salomea Dičuns, 3252 So. Morgan St., Chicago 8, Ill.

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai—Taisytojai
JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikalai kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROVEHILL 6-6588

MISCELLANEOUS

Išvairius
PARDAVIMUI kailinis palatas "Raccoon", Miera 16. Šaukite PROspect 6-9021.

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdurti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotoj SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847.

INCOME TAX SERVICE

YOUR HOME OR PLACE OF BUSINESS
CITY WIDE
CLYDE O. EDDY
NEWCASTLE 1-7196

tarp švedijos ir P. Amerikos. Aleksio Remeikos brolis Alfonsas, taip pat tremtinys, jau baigė švedijos medicinos mokslus ir jam suteikta gydytojo praktika teisė. Jis dabar gydytojo praktika vėrėsi švedijos sostinėje Stockholme.

Capao Bonito, Brazilijoje, gyvena A. Miedlažius, kurio brolis Jonas Miedlažius buvo Vak. Vokietijoje, o dabar gyvena Chicagoje, kur turi gerą darbą. A. Miedlažius Sao Paulo turi dvejus namus, jo vaikai lanko mokyklas.

Juzė Pociūtė iš New Yorko lankėsi pas savo brolių, gyvenančių Buenos Aires, Argentinoje. Ji pas savo brolių skrido lėktuvu ir taip pat atgal oro keliu sugrįžo.

"Tegyvuoja didysis Stalinas!"

Pasakojama, kad kartą Stalinas inkognito (slaptai, nei kieno neatpažintas) išėjo po Maskvą pasivaikščioti, kad galėtų įsitikinti, ar tikrai gyventojai juo yra taip susižavėję, kaip jam jo bendradarbiai pasakoja. Jis užėjo į kinoteatrą ir savitai apžvalgė ekrane pamačius patį save. Tuo pačiu momentu visi žiūrovai, pašokę iš savo vietų, pradėjo raukoms ploti ir šaukti: "Tegyvuoja didysis Stalinas!"

Stalinas betgi pasiliko besėdįs vietoje ir neplojo. Vienas priešinys jį sėdėjusių kreipėsi į jį ir užjaučiamai pasakė: "Mes visi taip galvojame kaip Tamsta, drauge, bet geriau plok kartu, nes taip saugiau..." A. P.

"NAUJIENAS" SKAITO VISO SROVIO ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė, Parduaviniai
VAKARINĖ DALY
B A R G E N A I
NESIVELUOKITE!
MATYKIT JUOS SIANDIEN!

Cermak Road arti Keeler
3 flatai \$12,000
Kedvale Ave. arti 18th St.
2 flatai mūrinis \$11,900
Albany arti 26th Street
Mūr. krautuvė ir 3 flatai \$13,200
Hamlin Ave. arti 23rd St.
7 kamb. mūrinė rezidencija \$9,900

2100-2 So. Pulaski Road
Kamp. mūrinis, 2 storai ir 7 apt. Taiggi gydytojo ofisas \$47,850
Homan arti 21st Street
6 ir 6 kamb. mūrinis \$12,650
Cermak Road arti Pulaski
6 ir 6 kamb. mūrinis \$18,700
Laramie arti Madison
Krautuvė ir 8 flatai \$26,000
Karlov arti 18th Street
3 flatai mūrinis \$16,000
Harding arti Cermak Road
7 kamb. mūr. rezidencija \$13,200

JOHN O. SYKORA
REALTOR
2411 SO. 52nd AVE., CICERO
Bishop 2-1613 arba TO 3-2453
Gyvos Energijos Organizacija.

1-MAS MORGICIUS parduavinui. \$7,000 ant 7 kambarių rezidencijos. Kaurai, tile prausykla, karštu oru, alyva šildoma. Lotas 30x180. Venetian blinds, 2 karų garažas. Priekis ir užpakalis porčiai. Rezidencija parduota už \$14,000. Pirkėjui bus parūpintas morgičiaus, tile, garantė policy, išduota per Chicago Title and Trust Co.
J. O. SYKORA, Realtor
2411 So. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Bishop 2-1613 ar Townhall 3-2453

1-MAS MORGICIUS parduavinui. \$7,000 ant 5 kambarių mūrinio namo Ciceroje. Karštu vandeniu šildomas. Apdaryti porčiai. Venetian blinds, storms and screens. Insuliuotas stogas. 2 karų mūrinis garažas. Namai parduotas už \$13,500. Pirkėjui bus parūpintas morgičiaus, tile, garantė policy per Chicago Title and Trust Co.
J. O. SYKORA, Realtor
2411 So. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Bishop 2-1613 ar Townhall 3-2453

MIAMI, FLORIDA
Pardavinimui ir rendavinimui namai Miami, Fla. ir Miami Beach, Fla. Atvažiavę į Miami kreipkitės pas:
Tamas V. Chern (Chernauckas), Real Estate, 1819 S. W. 11th Ave. Tel. 9-6623. MIAMI, FLA.

TIKĖKIT AR NE!
Dviejų flatų, keturių ir penkių kamb., Ciceroje. Labai gera transportacija. Pilnas beismontas, taiggi pastogė. Karštu oru šildomas. Naujas 2 karų garažas. Savininkas sako "Parduok greitai tik už \$11,000".
J. O. SYKORA, Realtor
2411 So. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Bishop 2-1613 ar Townhall 3-2453

JOHN O. SYKORA
REALTOR
2411 SO. 52nd AVE., CICERO
Bishop 2-1613 arba TO 3-2453
Gyvos Energijos Organizacija.

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI!
Jei jūs norite parduoti savo nuosavybę Chicagoje arba Vakariuose Priemiesčiuose VISA grynais, malonė kreiptis telefonuoti, rašyti arba apsilankyti mūsų raštineje. Mes esame 37 metų nuosavybės pardavinėjimo biznyje ir vadovaujame greitame pardavime! John O. Sykora, Realtor, 2411 So. 52nd Ave., Cicero, Ill. Bishop 2-1613 arba Townhall 3-2453

PROSPEKTŲ ATYDAI!

Gaukite DYKAI mūsų sąrašą 175 tikrų bargenų Chicagoje arba Vakariuose Priemiesčiuose. Bile vienas iš mūsų dešimties patyrusių pardavėjų teiksime parodyti jums DYKAI be jokių išpaiegių, bet namą arba biznį, kuriuos mes turime pardavinėti.
Jie jums patarnaus ūmai, mandagiai, veikliai ir inteligentiškai. Telefonuoti, rašyti, arba ateiti į mūsų raštine. JOHN O. SYKORA, Realtor, 2411 So. 52nd Ave., Cicero, Ill. Bishop 2-1613 arba Townhall 3-2453

LIKVIDUOJA NUOSAVYBĘ

Kampinis 9 apartamentų mūrinis namas 6-4-ris, 1-5-kis, 2-6-šis. Garu šildomas. Lotas 50x125.
1225 W. GARFIELD BLVD.
TAIP PAT
6 apartamentų mūrinis namas Garu šildomas. 2-6-šis, 4-7-ris. Taip pat 4 karų mūrinis garažas.
1215-17 W. GARFIELD BLVD.
Pamatyti galima tik susitarus.
CONROY
5540 So. Racine Ave.
WENTWORTH 6-0125

JOHN O. SYKORA
REALTOR
2411 SO. 52nd AVE., CICERO
Bishop 2-1613 arba TO 3-2453
Gyvos Energijos Organizacija.

GAS STATION—SHELL
Good gallonage. Fully equipped. Reasonable rent. Good lease. Excellent opportunity for good mechanic. My loss your gain. Called into service. Must sacrifice for immediate sale. 1400 W. 74th St. Stewart 3-9450 or Aberdeen 4-9421.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGI PORTERIAI
Reikia patyrusių porterių. Nuolat darbas, geras mokestis. Puikios darbo sąlygos. Šaukite ir klauskite: FRANK FOX
LO 1-6860 6035 Broadway.

REIKIA DARBININKŲ
Geras mokestis
Puikios darbo sąlygos
Nuolat—ištiesiems metams darbas. Atsiskaitė šįandien
Chicago Steel Structures, Inc.
9381 Schiller Blvd., Franklin Park.

MURININKŲ
Patyrusių. Geras mokestis. Nuolatinis darbas. Geros darbo sąlygos. Šaukite po 6 vakaro: RODNEY 3-5757.
TAHONY BROS. COMPANY

REIKIA MECHANIKŲ
Reikalingi patyrę automobilių mechanikai. Nuolatinis darbas, gera alga. Puikios darbo sąlygos. Gera transportacija. Šaukite ir klauskite: FRANK FOX
LO 1-6860 6035 Broadway.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių
VYRŲ ARBA MOTERŲ
SIUVAMŲ MASINŲ
OPERATORIŲ,
PROSYTOJŲ,
RANKOMIS SIUVEJŲ
BENDRAM DIRBTUVĖS
DARBUI DARBININKŲ

FINANCE AND LOANS

Finansai ir Paskolos
SKOLINAMI pinigai dėl pirmų morgičių nuo \$1,000 iki \$20,000 už 3½% ir aukščiau procentus. Gaukite mūsų DYKAI apskaičiavimą. John O. Sykora, Realtor, 2411 So. 52nd Ave., Cicero, Ill. Bishop 2-1613 arba Townhall 3-2453.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
BIZNIO PROGOS
Restoranas—California Ave. \$5,000

Bar-B-Q Stand ir mūrinis namas Berwyne \$29,000
Grosėrnė—Ada St. Krautuvė ir 3 flatai \$12,500
Lunch Wagon \$11,000
Taverna ir 2-jų aukštų mūr. namas Cermak Rd., Ciceroje \$33,000
Gėlių krautuvė Ciceroje \$2,700
Taverna—25th St., Ciceroje \$6,500

Grosėrnė ir 2-jų aukštų mūrinis Cermak Rd. arti Keeler \$27,500
Gėlių krautuvė Chicagoje \$3,000
Grosėrnė ir delikatesai, 49th Ave., Ciceroje \$2,550
Likėrių krautuvė, taiggi grosėrnė ir delikatesai ir 2 flatai mūrinis namas Ciceroje \$37,400
Super Mart \$11,000
Grosėrnė ir mūrinis namas Berwyne \$22,000
Grosėrnė ir mėsine ir mūr. namas Leavitt St. \$14,800

Gazolino stotis ir grosėrnė ir namas Lyons, Ill. \$36,300
Lunchroom—Marshfield Ave. \$2,000
Rooming house — Warren Blvd. \$12,500
Generalė krautuvė ir gazolino stotis Cadott, Wisconsin \$35,000
Grosėrnė ir mėsine ant Bell Ave. Teisinga kaina.

Restoranas — Kedzie Ave. \$3,000
Kepykla ir mūrinis namas 51st St. arti Ashland Ave. \$33,000
Grosėrnė ir namas, 30th St. Ciceroje \$14,800
Grosėrnė ir mėsine, 15th St., Ciceroje \$7,150
Drapanų valymo krautuvė ir mūr. namas, Kedzie Ave. \$17,600
Barbernė ir namas Ciceroje \$20,800

JOHN O. SYKORA
REALTOR
2411 SO. 52nd AVE., CICERO
Bishop 2-1613 arba TO 3-2453
Gyvos Energijos Organizacija.

SWITCHBOARD OPERATOR
Experienced girl to operate Key Switchboard. Also some light typing. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. 5 day week. Apply: 501 W. 41st Street, Phone Miss Baird, Livingston 8-8686.

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for experienced girl. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. Paid vacations.
JACO-LAC, 234 So. Wells St.

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for experienced reliable girl. Some clerical work, also switchboard and light dictation. Permanent position with salary open. 8:30—5; 5-day week. Apply at:
Peoples Gas Bldg. Harrison 7-0879.

TYPIST
Would like capable and reliable girl to handle accounts receivable Dept. Some typing and light filing. Permanent position. 5 day week.
501 W. 41st STREET
Livingston 8-8686. Phone Miss Baird.

TYPIST
And key switchboard operator, preferably with Auto Agency experience; permanent; good salary, 5½ day week. See Mr. Warner.
FLAPAN MOTORS
3939 Ogden Ave.

DICTAPHONE—TYPIST
Excellent opportunity for capable, reliable girl to work for long established patent Law Firm. Will consider alert beginner. Permanent position, good salary; pleasant working conditions.

For appointment phone:
HARRISON 7-0757

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti
BLAIVA vidutinio amžiaus vedusi pora be vaikų ir be "pets" ieško 3 ar 4 kambarių prieinamą kainą būto darbininkų apylinkėje. Patys išsivalys arba pasitaisys. Malonė kreiptis S. Eley 8-1655 po pietų nuo 2 iki 4 val.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių
STENOGRAPHER
Proga tinkamai jaunai moteriai, gerai typist ir steno. Mažas ofisas reikalingas kooperavimo ir proga sekretorės darbi. Geras mokestis.

Pašaukite MISS VICTOR
Superior 7-1556
STENOGRAPHERS
TYPISTS
Beginners or Experienced
Opportunity for a Permanent position with expanding loop mortgage concern. Many possibility benefits. 5 day week.
Heart of Loop location.
Call MISS GORSKI
DEarborn 2-4655

TYPIST
5 day, 40 hour week.
GOOD SALARY.
231 So. LaSalle Street
ANDover 3-5300.

TYPIST
Excellent opportunity for capable reliable girl for general office work. Permanent position. Pleasant working conditions. 40 hour, 5 day week. Apply at: WAGNER ELECTRIC, 2411 SO. PARKWAY.

REIKALINGAS portieris dirbti restorante. 3465 So. Morgan St.

STENOGRAPHER
Or good typist willing to learn Dictaphone. Will train good beginner. Good salary, 40 hour week, free insurance and hospitalization benefits. Possibility for advancement. 8:30—5. Transportation furnished to the I. C. station. Please phone Mr. NORBY for details.
THE TIMKEN ROLLER BEARING COMPANY
2534 S. Michigan. Victory 2-4100.

FILE CLERK
and light stenographic work. South Side. Permanent.
Apply at:
ROSE DERRY COMPANY
3630 So. Iron Street.

STENOGRAPHER
Išvežiojimo (trucking) įstaigos raštinėje; diktavimo, mašinėlės rašymas ir elivavimo (filing) darbo. Turi būti visiškai patyrusi.
Šaukite CAnal 6-1227.

KLERKOS-TYPISTĖS
5 dienų savaitę, 36½ valandos. Nuolatinis darbas. Skersai North-western stoties. Malonios darbo sąlygos. Pradinė alga \$160 į mėnesį. Tel. FInancial 6-1795.

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for experienced girl. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. Paid vacations.
JACO-LAC, 234 So. Wells St.

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for experienced reliable girl. Some clerical work, also switchboard and light dictation. Permanent position with salary open. 8:30—5; 5-day week. Apply at:
Peoples Gas Bldg. Harrison 7-0879.

SWITCHBOARD OPERATOR
Experienced girl to operate Key Switchboard. Also some light typing. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. 5 day week. Apply: 501 W. 41st Street, Phone Miss Baird, Livingston 8-8686.

TYPIST
Would like capable and reliable girl to handle accounts receivable Dept. Some typing and light filing. Permanent position. 5 day week.
501 W. 41st STREET
Livingston 8-8686. Phone Miss Baird.

TYPIST
And key switchboard operator, preferably with Auto Agency experience; permanent; good salary, 5½ day week. See Mr. Warner.
FLAPAN MOTORS
3939 Ogden Ave.

DICTAPHONE—TYPIST
Excellent opportunity for capable, reliable girl to work for long established patent Law Firm. Will consider alert beginner. Permanent position, good salary; pleasant working conditions.

For appointment phone:
HARRISON 7-0757

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti
BLAIVA vidutinio amžiaus vedusi pora be vaikų ir be "pets" ieško 3 ar 4 kambarių prieinamą kainą būto darbininkų apylinkėje. Patys išsivalys arba pasitaisys. Malonė kreiptis S. Eley 8-1655 po pietų nuo 2 iki 4 val.

Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois
Telefono Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas

KIEKVIENO TAUPYTOJO SASKAITA APRAUDSTA IKI \$10,000
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORP.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
UP TO \$10,000